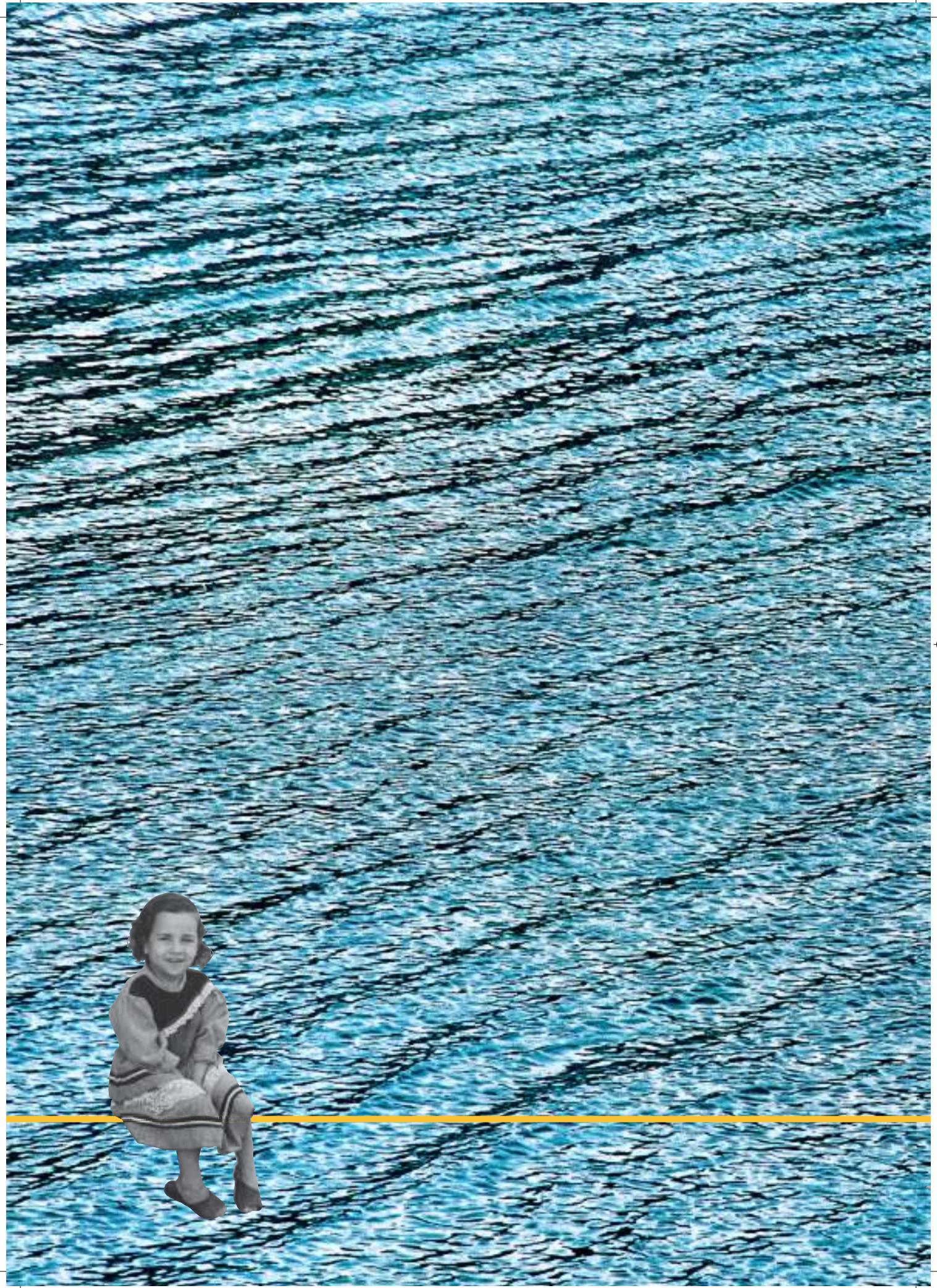

Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες

Με απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν.

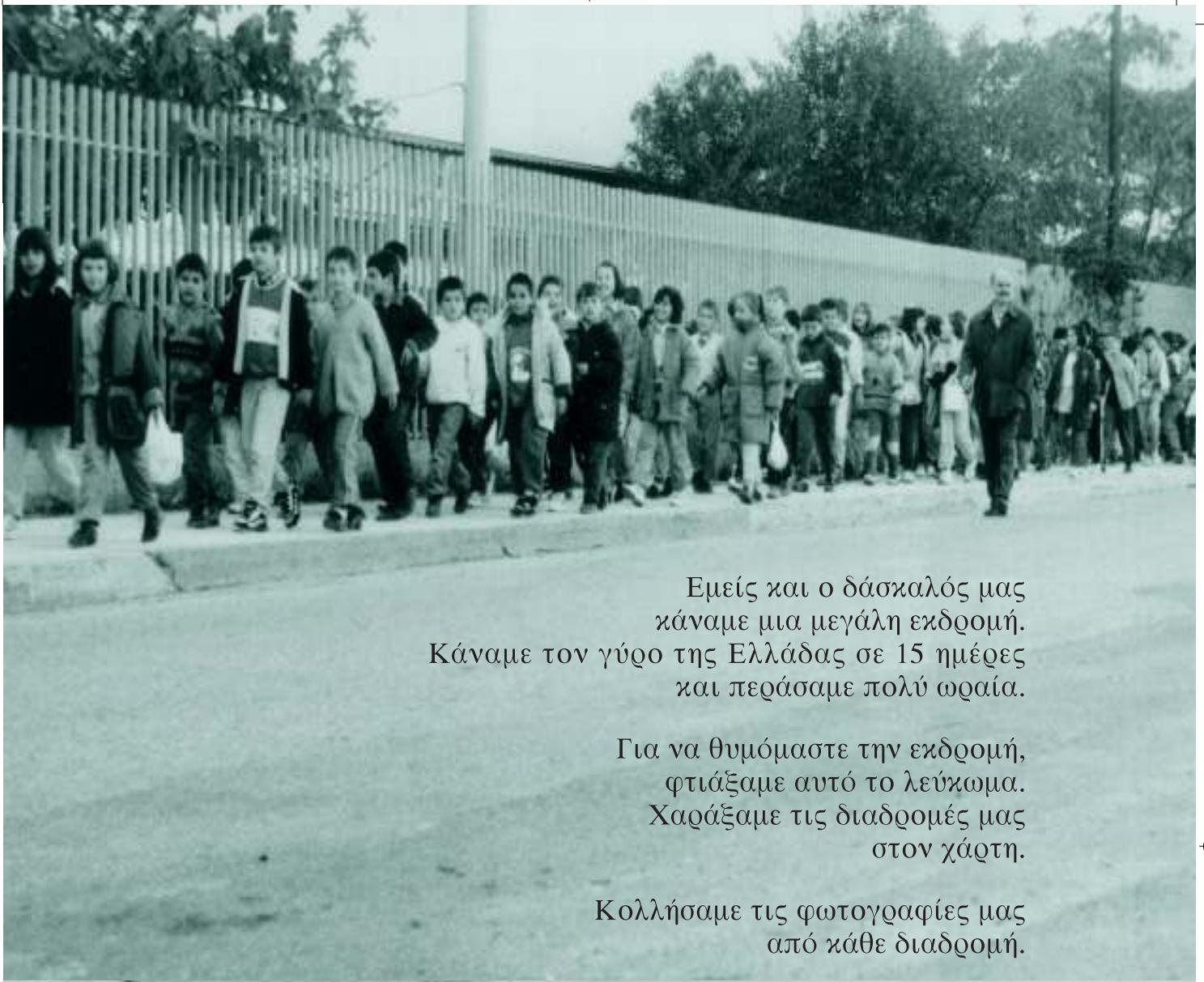

Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες

Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες

Εμείς και ο δάσκαλός μας
κάναμε μια μεγάλη εκδρομή.
Κάναμε τον γύρο της Ελλάδας σε 15 ημέρες
και περάσαμε πολύ ωραία.

Για να θυμόμαστε την εκδρομή,
φτιάξαμε αυτό το λεύκωμα.
Χαράξαμε τις διαδρομές μας
στον χάρτη.

Κολλήσαμε τις φωτογραφίες μας
από κάθε διαδρομή.

Γράψαμε δύο λόγια
για τον κάθε τόπο,
για να μην ξεχάσουμε
τι είδαμε και τι μάθαμε.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ

Συναντηθήκαμε στην Ορεστιάδα, μια όμορφη πόλη με λαογραφικό μουσείο. Το επισκεψετήκαμε και είδαμε παραδοσιακές στολές, φωτογραφίες και βιβλία δεμένα με δέρμα.

2,5 χιλιόμετρα από την Ορεστιάδα βρίσκεται το εργοστάσιο ζάχαρης. Κατεργάζεται χιλιάδες τόνους ζαχαρότευτλα το 24ωρο.

Δεν παράγει μόνο ζάχαρη, αλλά και μελάσα και ξηρό πολτό για ζωτοροφές (πούλπα).

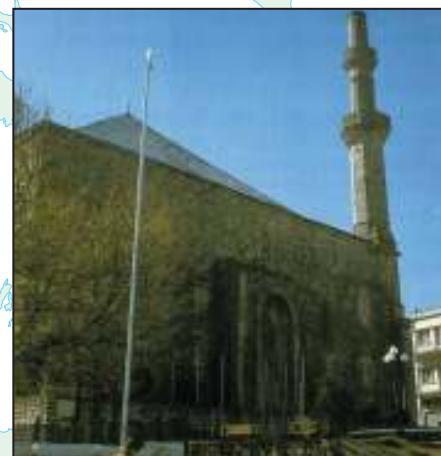

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ

Την πόλη, χτισμένη στην πλαγιά του λόφου, διασχίζει ο παραπόταμος του Έβρου, ο Ερυθροπόταμος.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Ολόγυρα είναι χτισμένα τα δίδυμα τείχη (οχυρά). Από αυτά πήρε το όνομά της. Θαυμάσαμε τους πύργους με τα εντυπωσιακά σχέδια και τα μονογράμματα των αυτοκρατόρων. Στο κέντρο της πόλης βρίσκεται το τέμενος του Βαγιαζήτ. Αφού είδαμε βυζαντινά, φραγκικά και οθωμανικά μνημεία, θαυμάσαμε στο λαογραφικό μουσείο ωραία κεντήματα και κωσμήματα.

ΣΟΥΦΛΙ

Είναι γνωστό σε όλη την Ελλάδα ως «πόλη του μεταξιού». Ήταν το μεγαλύτερο βιοτεχνικό κέντρο μεταξιού. Σήμερα, ελάχιστοι μόνο ασχολούνται με την παραγωγή μεταξιού.

Επισκεφτήκαμε το Μουσείο Μεταξιού.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ

Η γέφυρα αυτή είναι
το πέρασμα από την Ελλάδα
στην Τουρκία.

ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ

Βοίσκεται στον δρόμο από το Σουφλί
προς τις Φέρες. Είναι ένα πολύ όμορφο δάσος.
Εδώ προστατεύονται τουλάχιστον
είκοσι σπάνια είδη αρπακτικών πουλιών.
Περπατήσαμε στα μονοπάτια του δάσους
και παρατηρήσαμε τα πουλιά
από ειδικά παρατηρητήρια.

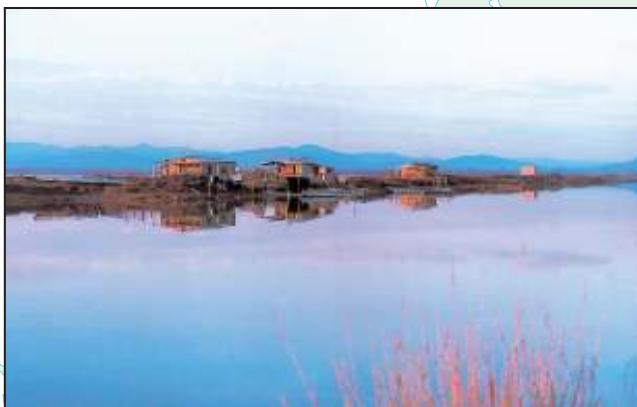
ΦΕΡΕΣ

Η πόλη των Φερών βρίσκεται σε μια
από τις ωραιότερες περιοχές της Ελλάδας.

Εδώ ξεκινάει το δέλτα του Έβρου.
Ο ποταμός Έβρος είναι το φυσικό σύνορο
με τη Βουλγαρία και την Τουρκία.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

διαφορετικά είδη. Ο υγροβιότοπος του δέλτα προστατεύεται από διεθνείς συνθήκες.

Είναι ο δεύτερος σε μέγεθος ποταμός των Βαλκανίων μετά τον Δούναβη. Στο δέλτα του Έβρου έχουν βρει καταφύγιο πάρα πολλά πουλιά. Έχουν καταμετρηθεί 417

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Είναι το μεγαλύτερο λιμάνι της Θράκης.

Ενώνει Δύση και Ανατολή. Ο μεγάλος φάρος της πόλης κατασκευάστηκε από γαλλική εταιρεία και λειτουργεί από το

1880. Έχει ύψος 27 μέτρα, έχει ορόφους και είναι ορατός από 23 μίλια.

Περπατήσαμε στην παραλία της πόλης και είδαμε ωραία νεοκλασικά κτίρια.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

Στη βυζαντινή εποχή η περιοχή της Αλεξανδρούπολης έπαιζε σπουδαίο ρόλο, γιατί ήταν κοντά στην Κωνσταντινούπολη. Λόγω της θέσης της έγινε τόπος συγκρούσεων και πολέμων. Έτσι, σιγά σιγά, ερημώθηκε.

Τον 19ο αιώνα την κατέλαβε η Ρωσία. Η καλή ουμοτομία της πόλης οφείλεται στα σχέδια των μηχανικών του ρωσικού στρατού.

Το 1920 η πόλη ενώθηκε με το ελληνικό κράτος. Ονομάστηκε Αλεξανδρούπολη προς τιμήν του βασιλιά Αλεξάνδρου.

Στον δρόμο προς τη Μαρώνεια είδαμε τις παραλίες της Μάκρης και της Μεσημβρίας.

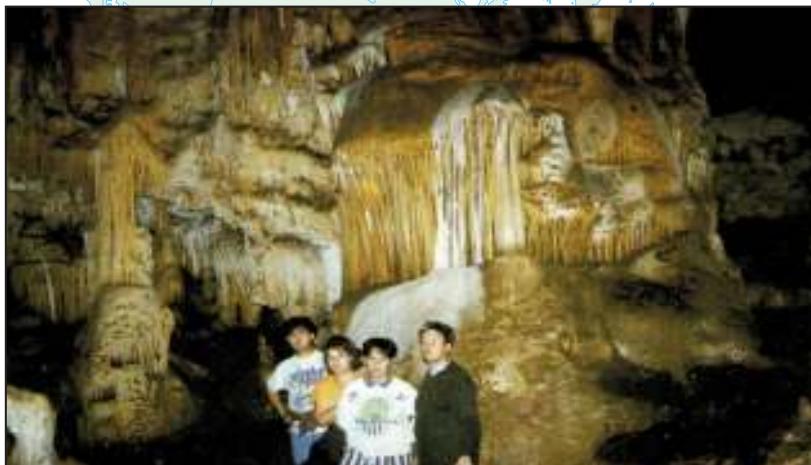
Η ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ

Στην αρχαιότητα ήταν πλούσια πόλη και αξιόλογο λιμάνι.

Τον 4ο αιώνα π.Χ. έκοψε τα δικά της νομίσματα.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Στην αρχαϊκή Μαρώνεια είδαμε τμήματα του τείχους της αρχαϊκής πόλης, το τεχνητό λιμάνι, το ιερό του Διονύσου, το θέατρο.

Χωρούσε 5.000 θεατές. Ανακατασκευάστηκε σε αρένα για θηριομαχίες κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους. Είδαμε ακόμα τα ερείπια της βυζαντινής οχύρωσης και της βυζαντινής εκκλησίας, τμήμα ενός παλαιοχριστιανικού κτιρίου με ψηφιδωτό δάπεδο.

Βόρεια, 8 χιλιόμετρα από τη Μαρώνεια και πριν από τους Προσκυνητές, βρίσκεται η «σπηλιά του κύκλωπα» ή «του κουφού το πλάι». Ο χώρος αποτελείται από οχτώ αίθουσες. Εκεί βρέθηκαν κεραμικά από τη νεολιθική εποχή.

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Είναι η πρωτεύουσα του νομού Ροδόπης, χτισμένη πάνω στην Εγνατία οδό. Υπήρξε μια από τις πιο ισχυρές βυζαντινές πόλεις, με το όνομα Γκιουμουλτζίνα.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

Στην Κομοτηνή επισκεφτήκαμε τα βυζαντινά μνημεία, όπως το κάστρο με τους πύργους του και την κεντρική διπλή είσοδο.

Τον 18ο - 19ο αιώνα εγκαταστάθηκαν μέσα στο κάστρο Εβραίοι και έχτισαν συναγωγή. Οι Οθωμανοί ήρθαν στην Κομοτηνή μετά τον 14ο αιώνα. Τα εντυπωσιακά τεμένη χτίστηκαν από Οθωμανούς.

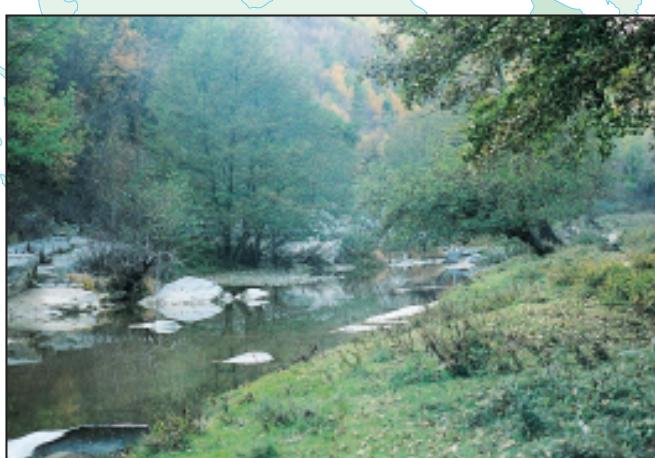
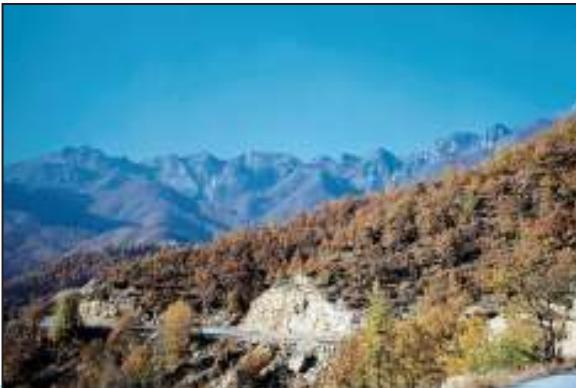

Πήγαμε και στο αρχαιολογικό μουσείο. Δίπλα στο μουσείο βρίσκεται το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κομοτηνής. Είναι υπαίθριο θέατρο εννιακοσίων θέσεων. Το λαογραφικό μουσείο εκθέτει τοπικές ενδυμασίες, κεντήματα, σπάνια βιβλία, παλιές εικόνες, γλυπτά από ξύλο, χαλκό, ασήμι και πηλό.

Στην Κομοτηνή βρίσκεται το διοικητικό κέντρο του Δημοκράτειου Πανεπιστημίου Θράκης, η πρωτανεία.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Στις πλαγιές της Ροδόπης είναι χτισμένα όμορφα χωριά.
Στη Νυμφαία είδαμε το βυζαντινό κάστρο και παίξαμε στο υπέροχο δάσος.
Το χωριό Κερασιά πήρε το όνομά του από τις πολλές κερασιές της περιοχής.

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ

Στον δρόμο Κομοτηνής-Ξάνθης βρίσκεται η γέφυρα του Πολύανθου. Ονομάζεται «τοξωτή» γιατί αποτελείται από τρία τόξα.

Στη Θράκη υπάρχουν πολλά εργοστάσια.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ

Στον δρόμο προς την Ξάνθη, στα αριστερά μας συναντήσαμε το Πόρτο Λάγος. Από αυτό το παλιό λιμάνι εξαγόταν σε Ευρώπη και Αμερική ο αρωματικός καπνός Κιρέτσιλερ.

ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

Είναι μια από τις μεγαλύτερες λίμνες της Ελλάδας. Είναι υγροβιότοπος και προστατεύεται από διεθνείς συνθήκες. Εδώ βρίσκουν καταφύγιο χελιδόνια της θάλασσας, ερωδιοί, αργυροπελεκάνοι, φλαμίγκο, θαλασσατοί.

Η Βιστονίδα επικοινωνεί με τη θάλασσα. Στα νερά της ζουν κέφαλοι, χέλια, γρυπάδια... Επιτρέπεται το ψάρεμα μόνο με αγκίστρι. Η μυθολογία λέει ότι ο Ήρακλής ήρθε εδώ για να κλέψει τα τέσσερα σαρκοφάγα άλογα του βασιλιά Διομήδη. Έτσι πραγματοποίησε τον όγδοο άθλο του. Οι στρατιώτες του βασιλιά κυνήγησαν τον Ήρακλή κι αυτός έσκαψε ένα κανάλι και ένωσε τη θάλασσα με τη λίμνη. Η λίμνη πλημμύρισε. Η Καρτέρα, η πρωτεύουσα του βασιλείου του Διομήδη, ήταν χαμηλότερα από τη θάλασσα, και το νερό σκέπασε την πόλη, το παλάτι και τους θησαυρούς του Διομήδη.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

ΠΟΤΑΜΙΑ

Τα τελευταία χρόνια, στην Ποταμιά έχουν φτιαχτεί πολλά θερμοκήπια. Με τα θερμοκήπια υπάρχει μεγάλη παραγωγή λαχανικών.

ΑΒΔΗΡΑ

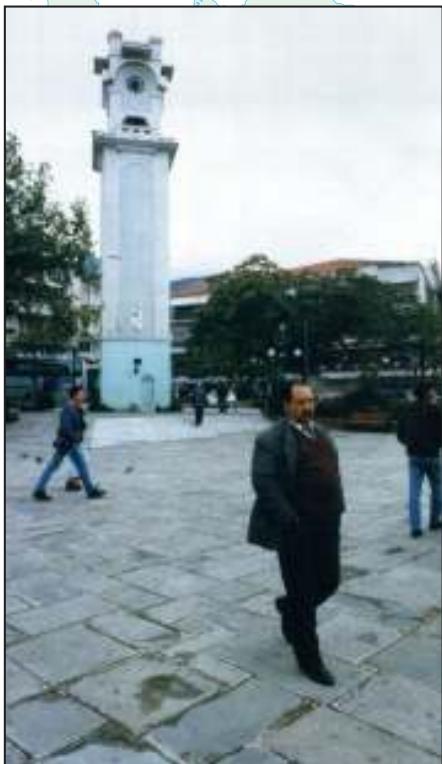
Νότια της Ξάνθης βρίσκονται τα Άβδηρα, πατρίδα του Λεύκιππου και του Δημόκριτου. Ο Λεύκιππος και ο Δημόκριτος ήταν μεγάλοι φιλόσοφοι της αρχαιότητας. Στα Άβδηρα γεννήθηκε επίσης ο φιλόσοφος Πρωταγόρας.

Είναι γνωστός σε όλο τον κόσμο για το Πρωταγόρειο αξίωμα: «Για κάθε λόγο υπάρχει και ο αντίλογος».

ΞΑΝΘΗ

Περπατήσαμε στην κεντρική πλατεία. Εκεί είδαμε το ψηλό δολόι. Ολόγυρα βρίσκονται τα μαγαζιά και τα πολλά

ζαχαροπλαστεία. Λίγο πιο κάτω αρχίζει η παλιά πόλη με τους λιθόστρωτους δρόμους της και τα πανέμορφα σπίτια της.

1η ημέρα

από την Ορεστιάδα έως τον ποταμό Νέστο

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ – ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ – ΣΟΥΦΛΙ – ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΛΥΑΝΘΟΥ – ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ – ΒΙΣΤΟΝΙΔΑ ΛΙΜΝΗ

Σε ένα όμορφο παλιό αρχοντικό στεγάζεται το λαογραφικό και ανθρωπολογικό μουσείο. Εδώ είδαμε γεωργικά εργαλεία από παλιότερες εποχές, κοσμήματα, υφαντά, τσεβρέδες, φορεσιές.

Το δημαρχείο της πόλης στεγάζεται στο όμορφο αρχοντικό ενός πλούσιου Εβραίου καπνέμπορα. Χτίστηκε το 1887 από αρχιτέκτονες της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας.

Η πόλη της Ξάνθης χτίστηκε στη θέση της αρχαίας πόλης Ξάνθειας. Τα τείχη, οι θολωτές στέρνες, οι πύργοι, τα τιμήματα του βυζαντινού κάστρου βόρεια της πόλης μάς θυμίζουν τη σημαντική ακμή της πόλης στα χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Μετά την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, η πόλη έχασε τη δύναμή της. Αρχισε να αναπτύσσεται πάλι με το εμπόριο του καπνού. Στην περιοχή παραγονταν τα καλύτερα καπνά. Αυτό αποδεικνύουν τα παλιά καπνομάγαζα και κάπνεργοστάσια.

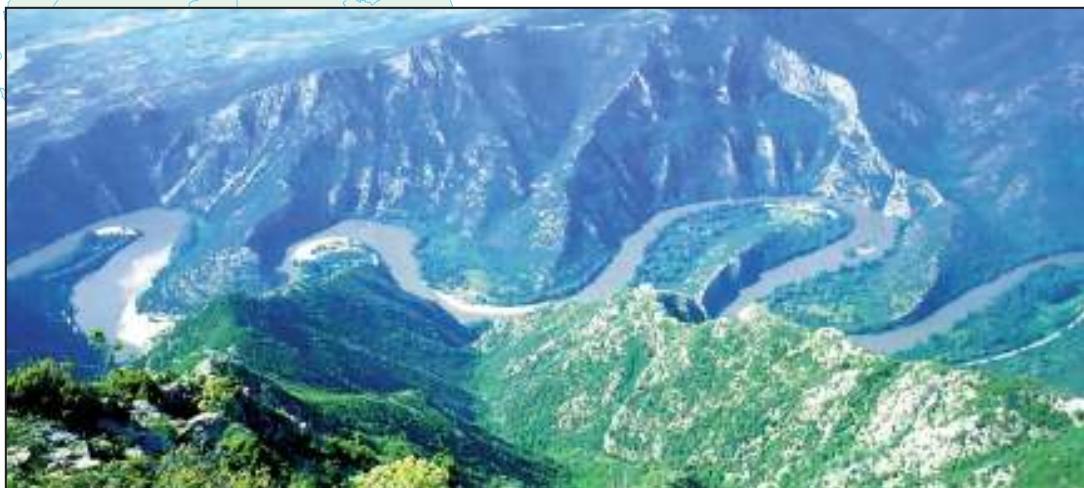
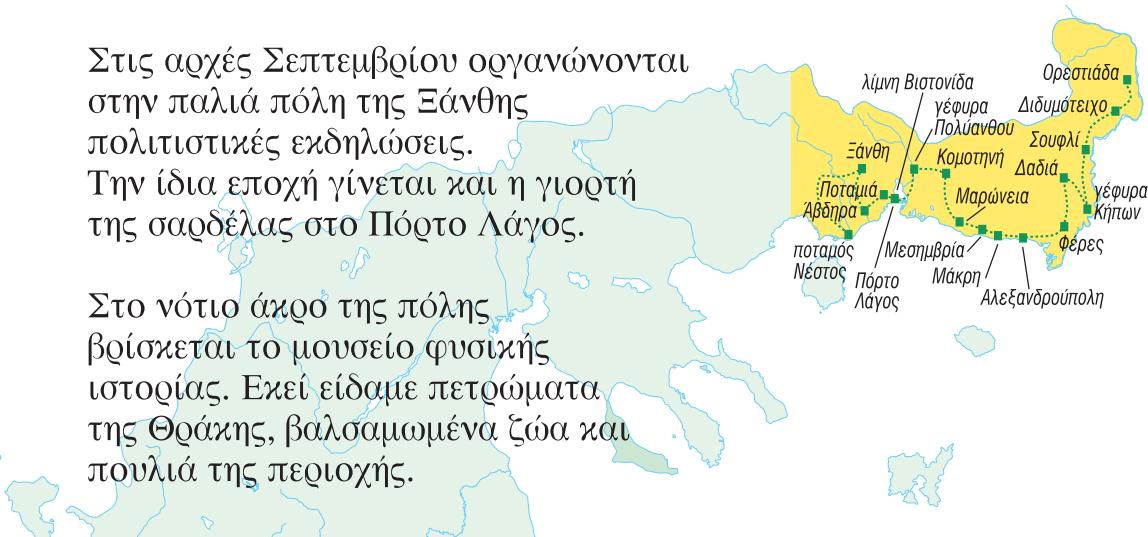
Στην Ξάνθη βρίσκεται η Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Ονομαστό είναι το καρναβάλι της Ξάνθης. Οργανώνεται κάθε χρόνο. Χορευτικά συγκροτήματα ξεφαντώγουν στους δρόμους.

- ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΦΕΡΕΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑ -
- ΠΟΤΑΜΙΑ - ΑΒΔΗΡΑ - ΞΑΝΘΗ - ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Στις αρχές Σεπτεμβρίου οργανώνονται στην παλιά πόλη της Ξάνθης πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Την ίδια εποχή γίνεται και η γιορτή της σαρδέλας στο Πόρτο Λάγος.

Στο νότιο άκρο της πόλης βρίσκεται το μουσείο φυσικής ιστορίας. Εκεί είδαμε πετρώματα της Θράκης, βαλσαμωμένα ζώα και πουλιά της περιοχής.

ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Ο Νέστος αποτελεί το φυσικό σύνορο Μακεδονίας-Θράκης.

Έχει μήκος 233 χιλιόμετρα και πηγάζει από τη Βουλγαρία.

Από τους Τοξότες ένα μονοπάτι ακολουθεί τη διοίκηση του ποταμού και φτάνει ως τη Σταυρούπολη.

Η διαδρομή είναι από τις ωραιότερες της Ελλάδας.

Πριν από τις εκβολές του ποταμού σχηματίζεται το δέλτα του Νέστου.

Είναι γνωστό για την ξεχωριστή ομορφιά του και τα σπάνια είδη πουλιών που συναντάμε εκεί.

2η ημέρα

από τον ποταμό Νέστο έως τη Θεσσαλονίκη

ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ – ΚΑΒΑΛΑ – ΦΙΛΙΠΠΟΙ – ΔΡΑΜΑ – ΣΕΡΡΕΣ

ΚΑΒΑΛΑ

Είναι το σπουδαιότερο λιμάνι στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Τελευταία αναπτύχθηκε πολύ γιατί ανακαλύφθηκε πετρέλαιο στη Θάσο. Εντυπωσιακό μνημείο της πόλης είναι το ρωμαϊκό υδραγωγείο.

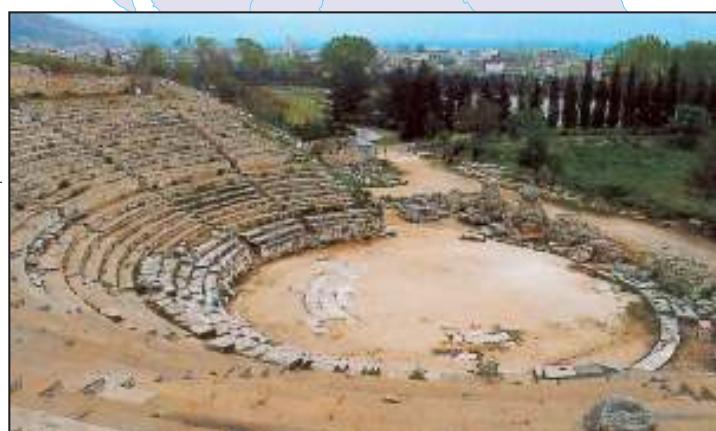
Η Καβάλα ήταν κάποτε μεγάλος σταθμός του ταχυδρομείου. Εκεί άλλαξαν τα άλογα. Ήταν πήρε η πόλη το σημερινό της όνομα. Εκεί γεννήθηκε ο Μωχάμετ Άλι, ιδρυτής της αιγυπτιακής δυναστείας.

ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Η αρχαία πόλη των Φιλίππων πήρε το όνομά της από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο. Στην περιοχή υπήρχαν κοιτάσματα χρυσού και ο Φίλιππος εγκατέστησε εδώ το βασιλικό νομισματοκοπείο.

Σήμερα, στο αρχαίο θέατρο της πόλης δίνονται παραστάσεις.

ΔΡΑΜΑ

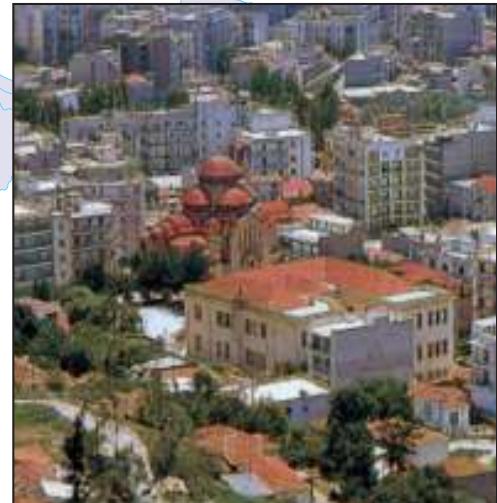
Η πρωτεύουσα του νομού Δράμας είναι χτισμένη στην άκρη της πεδιάδας των Φιλίππων. Βόρεια της πόλης υπάρχει ένα δάσος με σπάνια κόκκινα έλατα. Λέγεται Καραντερέ.

- ΛΙΜΝΗ ΚΕΡΚΙΝΗ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΣΕΡΡΕΣ
Οι Σέρρες είναι μια μεγάλη πόλη, χτισμένη στην εύφορη κοιλάδα του ποταμού Στρυμόνα.

ΚΕΡΚΙΝΗ

Η Κερκίνη είναι τεχνητή λίμνη.

Βρίσκεται στα βόρεια του νομού Σερρών.

Σχηματίστηκε με την κατασκευή ενός φράγματος στον ποταμό Στρυμόνα.

Στη λίμνη, που έχει μικρό βάθος, δημιουργήθηκε ένας από τους πιο σημαντικούς βιότοπους.

Εκεί βρίσκονται καταφύγιο αρκετά ζώα και πολλά αποδημητικά πουλιά. Ένα από αυτά είναι και ο λευκός ερωδιός.

2η ημέρα

από τη Θεσσαλονίκη

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η Θεσσαλονίκη είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας. Στα ρωμαϊκά χρόνια, η κατασκευή της Εγνατίας οδού και το μεγάλο της λιμάνι συνέδεσαν τη Θεσσαλονίκη με πολλά μέρη του μέχρι τότε γνωστού κόσμου. Έγινε έτσι μεγάλο εμπορικό κέντρο στα Βαλκάνια.

Στα βυζαντινά χρόνια η πόλη γνώρισε μεγάλη εμπορική ανάπτυξη και οχυρώθηκε με τείχη.

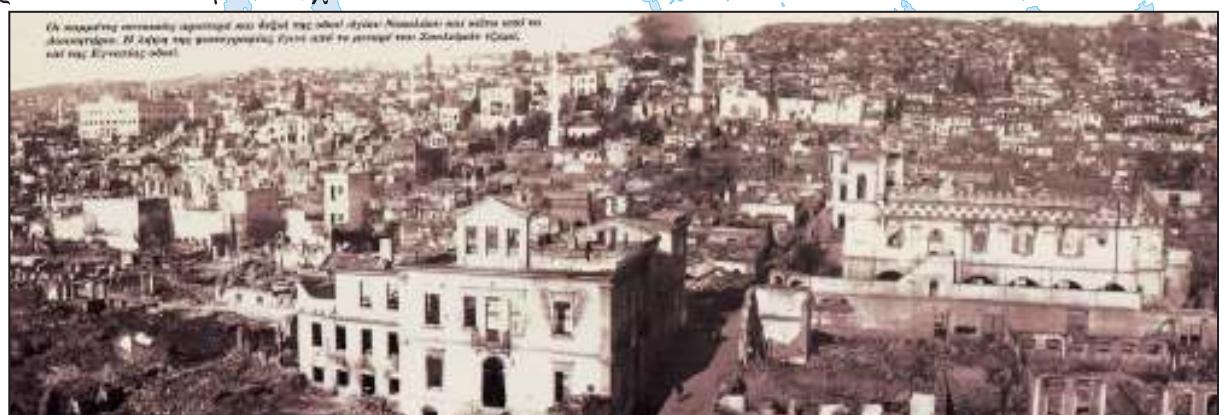
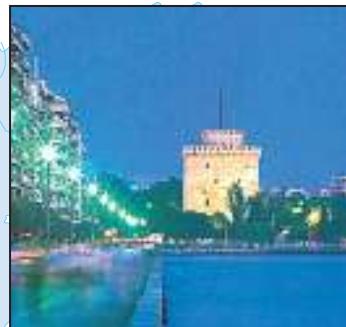
Μεχρι τις αρχές του 20ου αιώνα στη Θεσσαλονίκη ζούσαν Έλληνες, Τούρκοι, Εβραίοι, Αρμένιοι και Σλάβοι. Έκει γεννήθηκε ο ιδρυτής της τουρκικής δημοκρατίας Μουσταφά Κεμάλ.

Το 1912, στον Α' Βαλκανικό πόλεμο, η Θεσσαλονίκη προσαρτήθηκε στο ελληνικό κράτος.

Πολλά μνημεία έμειναν από τις παλιότερες εποχές της πόλης:

ρωμαϊκά κτίσματα, βυζαντινές εκκλησίες, οθωμανικά τζαμιά και λουτρά, εβραϊκές συνάγωγές.

Το 1917 μια πυρκαγιά κατέστρεψε την πόλη. Ξαναχτίστηκε αργότερα με σύγχρονο πολεοδομικό σχέδιο.

έως τη Λάρισα

3η ημέρα

– ΕΔΕΣΣΑ – ΒΕΡΓΙΝΑ – ΚΑΤΕΡΙΝΗ – ΔΙΟΝ – ΟΛΥΜΠΟΣ – ΤΕΜΠΗ – ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ – ΛΑΡΙΣΑ

ΕΔΕΣΣΑ

Η Έδεσσα είναι μια από τις ωραιότερες πόλεις της Μακεδονίας. Μια μεγάλη πεδιάδα αρχίζει από την Έδεσσα και φτάνει μέχοι τη Θεσσαλονίκη. Την ποτίζει ο Βόδας ποταμός (ή Έδεσσαίος). Το ποτάμι σχηματίζει έξι μεγάλους και γραφικούς καταρράκτες. Οι καταρράκτες είναι μια πολύτιμη πηγή ενέργειας. Κινούν υδροηλεκτρικά εργοστάσια.

Στην Έδεσσα υπάρχουν εργοστάσια κονσερβοποίησης φρουτών και επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων.

ΒΕΡΓΙΝΑ

Σήμερα η Βεργίνα είναι ένα μικρό χωριό. Ο Μανόλης Ανδρόνικος έκανε εκεί ανασκαφές και αποκάλυψε την αρχαία πόλη και μακεδονικούς βασιλικούς τάφους. Ορισμένοι αρχαιολόγοι υποστηρίζουν ότι εκεί ήταν οι Αιγές, η πρωτεύουσα του μακεδονικού βασιλείου. Τα δάπεδα των ανακτόρων στολίζονται με ψηφιδωτά.

3η ημέρα

από τη Θεσσαλονίκη έως τη Λάρισα

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΕΔΕΣΣΑ – ΒΕΡΓΙΝΑ – ΚΑΤΕΡΙΝΗ – ΔΙΟΝ

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Τα τελευταία χρόνια, η Κατερίνη δέχεται το καλοκαίρι πολλούς επισκέπτες. Εδώ σταματήσαμε για να κάνουμε μια βόλτα στην κοντινή παραλία.

ΔΙΟΝ

Στους πρόποδες του Ολύμπου χτίστηκε το Δίον, το μεγάλο ιερό των Μακεδόνων προς τιμήν του θεού Δία. Εδώ έκαναν τελετές και θυσίες οι βασιλιάδες όταν νικούσαν στις μάχες. Εδώ έκανε θυσία και ο Μέγας Αλέξανδρος ξεκινώντας την εκστρατεία του στην Ασία.

Περπατώντας στους δρόμους της αρχαϊκής πόλης σήμερα, βλέπουμε τις θέρμες (λουτρά), το θέατρο και τον ναό της Αιγύπτιας θεάς Ισιδας. Η Ισιδα λατρευόταν στη ρωμαϊκή εποχή. Στους ελληνιστικούς χρόνους το Δίον ήταν λιμάνι.

- ΟΛΥΜΠΟΣ - ΤΕΜΠΗ - ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ - ΛΑΡΙΣΑ

ΟΛΥΜΠΟΣ

Είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας. Η κορυφή Μύτικας, ή Πάνθεο, έχει υψόμετρο 2.917 μέτρα. Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν πως στις κορυφές του κατοικούσαν οι δώδεκα θεοί τους. Είχαν επικεφαλής τον πατέρα των θεών, τον Δία.

ΤΕΜΠΗ

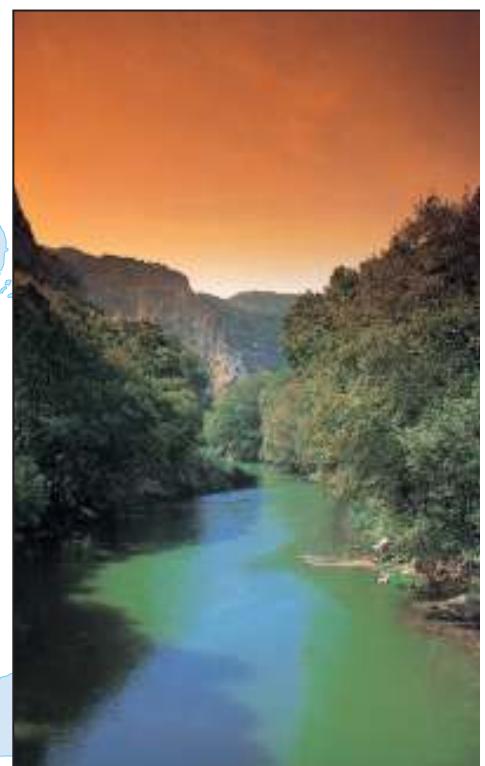
Η κοιλάδα αυτή της βιορειοανατολικής Θεσσαλίας βρίσκεται ανάμεσα στα βουνά

Όλυμπο και Όσσα. Εκεί κυλάει ο Πηνειός ποταμός, από τα μεγαλύτερα ποτάμια της Ελλάδας (μήκος 205 χιλιόμετρα). Πηγάζει από την Πίνδο, διασχίζει τον Θεσσαλικό κάμπο και εκβάλλει στον Θερμαϊκό κόλπο.

Οι κάτοικοι της Θεσσαλίας με διάφορα έργα εκμεταλλεύονται τα νερά του και ποτίζουν τον κάμπο.

Πολύ συχνά πλημμυρίζει και προκαλεί καταστροφές στις καλλιέργειες.

Στο δέλτα του ποταμού και στην κοιλάδα των Τεμπών υπάρχει πλούσια βλάστηση.

3η ημέρα

από τη Λάρισα

ΛΑΡΙΣΑ

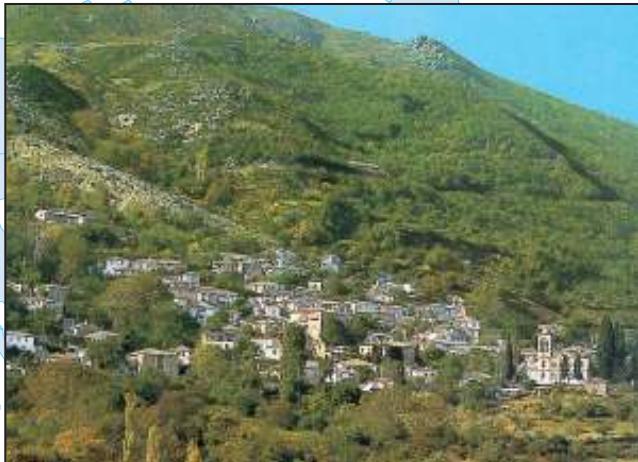

ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ

Είχαν μεγάλη φήμη τον 17ο και τον 18ο αιώνα. Οι κάτοικοί τους είχαν ιδούσει έναν συνεταιρισμό για την εκμετάλλευση της κόκκινης βαφής των νημάτων.

Εμπορεύονταν όλοι μαζί τα προϊόντα τους και κρατούσαν μυστική την τεχνική της βαφής.

Σήμερα, τα Αμπελάκια έχουν κηρυχθεί διατηρητέα. Έτσι προστατεύεται η αρχιτεκτονική τους.

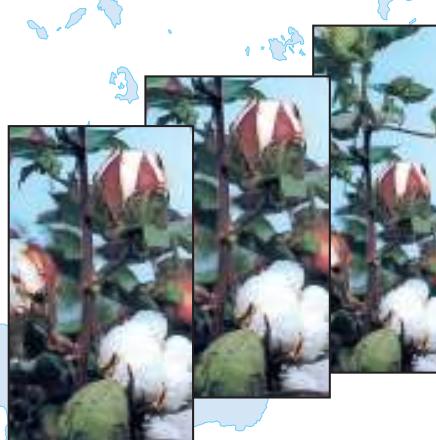

Το σπίτι ενός πλούσιου εμπόρου εκείνης της εποχής, του Σβαρτς, μας δείχνει πώς ήταν χτισμένα τα αρχοντικά τότε.

ΛΑΡΙΣΑ

Είναι χτισμένη στις όχθες του Πηνειού ποταμού. Στη Λάρισα λειτουργεί ένα από τα μεγαλύτερα εργοστάσια βαμβακιού στη Βαλκανική χερσόνησο.

έως την Κέρκυρα

4η ημέρα

- ΜΕΤΕΩΡΑ - ΓΙΑΝΝΕΝΑ - ΑΡΤΑ - ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΚΕΡΚΥΡΑ

ΜΕΤΕΩΡΑ

Βρίσκονται κοντά στην Καλαμπάκα, στην άκρη του θεσσαλικού κάμπου.

Λέγεται ότι οι απότομοι βράχοι (που έχουν ύψος 300 μέτρα) με τα παράξενα σχήματα είναι κατάλοιπο μιας πανάρχαιας ακτής, όταν ο κάμπος της Θεσσαλίας ήταν θάλασσα. Από παλιά, μοναχοί έχτισαν εκεί είκοσι τέσσερα μοναστήρια. Σήμερα λειτουργούν μόνο πέντε.

Παλιά οι μοναχοί χρησιμοποιούσαν ανεμόσκαλες και δίχτυα για να ανεβοκατεβαίνουν.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)

Η πρωτεύουσα της Ήπειρου χτίστηκε τα βυζαντινά χρόνια δίπλα σε μια μεγάλη λίμνη με ένα νησί στη μέση.

Πριν από την Επανάσταση του 1821 τη διοικούσε ο Άλη Πασάς, που εξεγέρθηκε εναντίον του σουλτάνου.

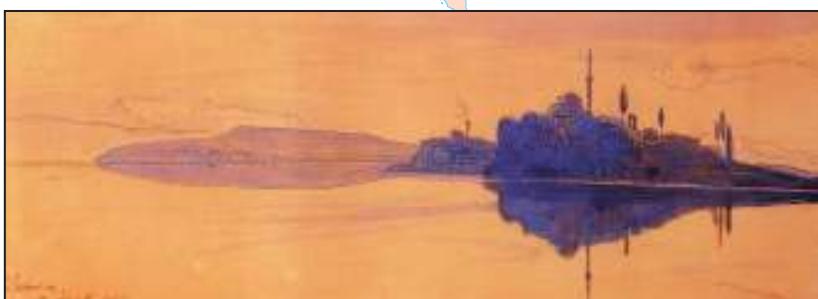
Εκείνα τα χρόνια τα Γιάννενα ήταν μια μεγάλη πόλη (περίπου 35.000 κάτοικοι) με μεγάλη οικονομική ανάπτυξη.

Υπήρχαν πολλά και ονομαστά σχολεία.

Στον στρατό του Άλη Πασά έμαθαν την τέχνη του πολέμου πολλοί Έλληνες αγωνιστές της Επανάστασης του 1821. Γι' αυτό έλεγαν για

τα Γιάννενα:

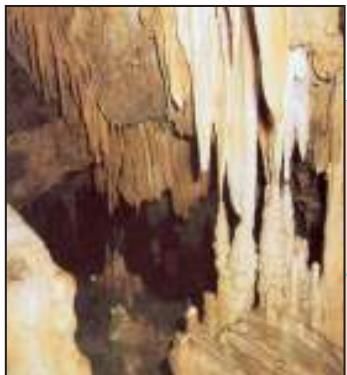
«Γιάννενα,
πρώτα
στ' άρματα,
στα γρόσια
και στα
γράμματα».

4η ημέρα

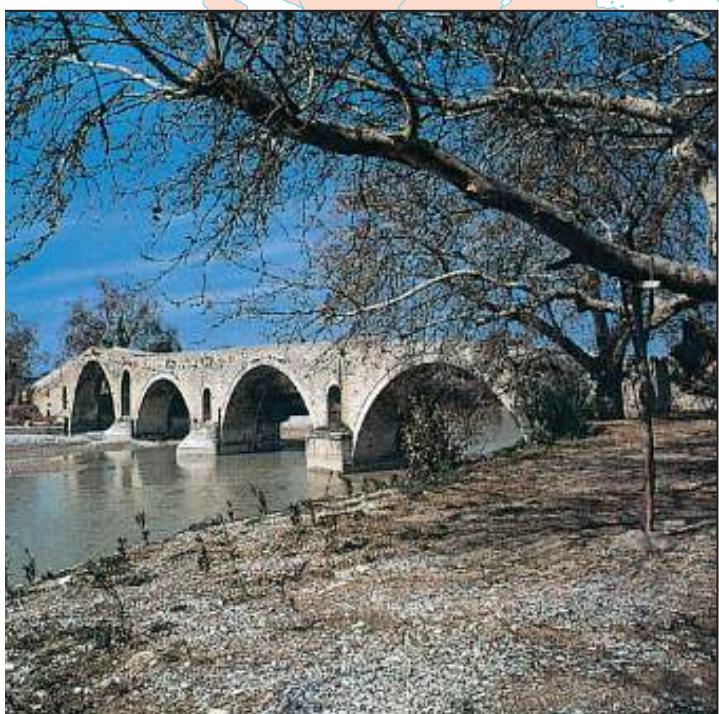
από τη Λάρισα έως την Κέρκυρα

ΛΑΡΙΣΑ – ΜΕΤΕΩΡΑ – ΓΙΑΝΝΕΝΑ – ΑΡΤΑ

Έξω από τα Γιάννενα, στο Πέραμα, βρίσκεται το Σπήλαιο των Ιωαννίνων. Έχει μήκος 1.100 μέτρα, με σταλακτίτες και σταλαγμίτες σε παράξενα σχήματα και χρώματα. Θεωρείται ένα από τα ωραιότερα σπήλαια των Βαλκανίων.

Λίγα χιλιόμετρα έξω από τα Γιάννενα, στις πλαγιές της Πίνδου συναντήσαμε τα πανέμορφα Ζαγοροχώρια και το φαράγγι του Βίκου.

ΑΡΤΑ

Από την Άρτα καταγόταν ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, αγωνιστής της Επανάστασης του 1821, και ο Νικόλαος Σκουφάς, ένας από τους ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας. Στον Μεσαίωνα η πόλη έγινε η έδρα του Δεσποτάτου της Ηπείρου και πήρε το σημερινό της όνομα. Λίγο έξω από την πόλη βρίσκεται το γεφύρι της Άρτας, πάνω από τον ποταμό Άραχθο. Ένας θρύλος για το γεφύρι της Άρτας έγινε τραγούδι:

«Σαράντα πέντε μάστοροι κι εξήντα μαθητάδες γεφύρι θεμελιώνανε στης Άρτας το ποτάμι».

- Η ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΚΕΡΚΥΡΑ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Η πρωτεύουσα του νομού Θεσπρωτίας βρίσκεται απέναντι από το νησί της Κέρκυρας. Από εδώ φεύγουν τα πλοία για την Ιταλία και την Κέρκυρα. Από την Ηγουμενίτσα περάσαμε απέναντι, στην Κέρκυρα.

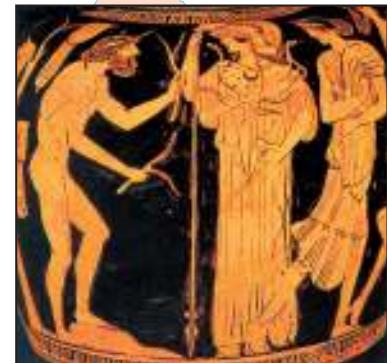
ΚΕΡΚΥΡΑ

Η Κέρκυρα ανήκει στην ομάδα των νησιών του Ιονίου πελάγους. Τα νησιά αυτά ονομάζονται Επτάνησα. Παλιά πίστευαν ότι εδώ ήταν το νησί των Φαιάκων. Ο Όμηρος αναφέρει ότι το νησί ήταν ο τελευταίος σταθμός του Οδυσσέα ποιν φτάσει στην πατρίδα του, την Ιθάκη.

Την Κέρκυρα, όπως και τα άλλα Επτάνησα, κυβέρνησαν για πεντακόσια περίπου χρόνια οι Βενετοί. Στα τέλη του 18ου αιώνα ήρθαν οι Γάλλοι και αργότερα οι Άγγλοι.

Το 1864 τα νησιά ενώθηκαν με την Ελλάδα. Εδώ ιδρύθηκε το 1819 το πρώτο ελληνικό πανεπιστήμιο, η Ιόνιος Ακαδημία. Περπατώντας στην πόλη της Κέρκυρας, είδαμε βενετσιάνικα κτίρια, φρούρια και αρχοντόσπιτα των Γάλλων και των Άγγλων του 18ου και του 19ου αιώνα.

5η ημέρα

από την Κέρκυρα έως τη Λευκάδα

ΚΕΡΚΥΡΑ – ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ – ΛΕΥΚΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ

Από την Κέρκυρα πήραμε το πλοίο και περάσαμε στην Κεφαλλονιά, που είναι το μεγαλύτερο νησί του Ιονίου πελάγους, με πρωτεύοντα το Αργοστόλι.

Το νησί καταστράφηκε από φοβερούς σεισμούς το 1953.

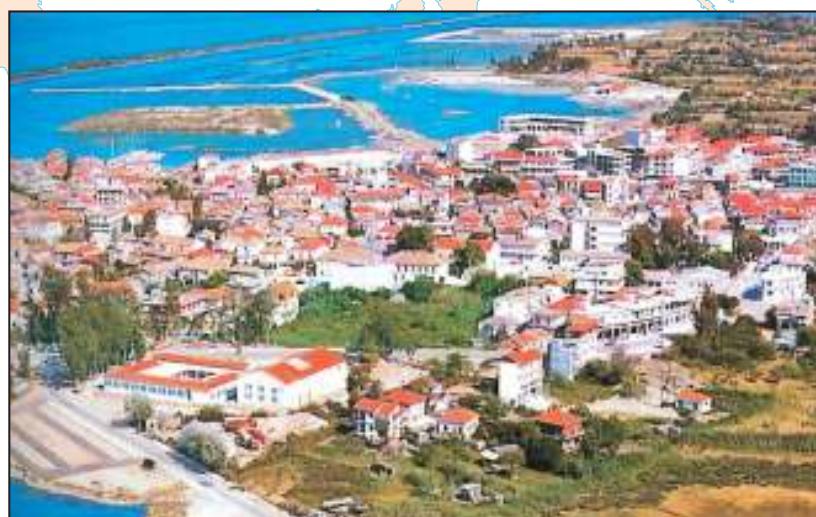
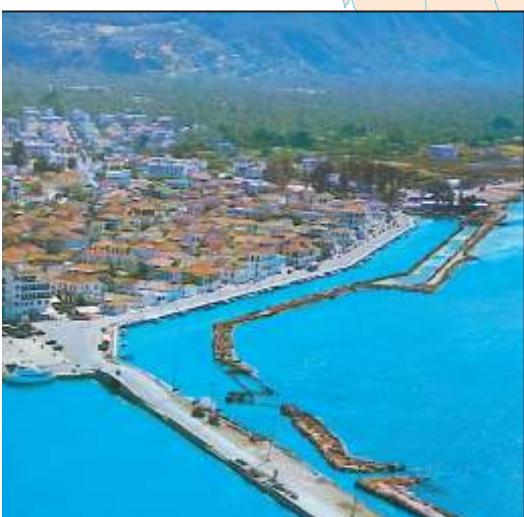
Στην Κεφαλλονιά συμβαίνει ένα μοναδικό φυσικό φαινόμενο: η θάλασσα εισχωρεί στις καταβόθρες του Αργοστολίου.

Το θαλασσινό νερό παρασύρεται από υπόγειους ποταμούς και φτάνει ως την ανατολική πλευρά του νησιού (14 χιλιόμετρα απόσταση).

ΛΕΥΚΑΔΑ

Συνεχίσαμε το ταξίδι με το πλοίο και φτάσαμε στη Λευκάδα. Το νησί συνδέεται με την Αιτωλοακαρνανία με γέφυρα. Η γέφυρα περνάει πάνω από τη λιμνοθάλασσα στα ανατολικά του νησιού. Στη συνέχεια μπορέσαμε να συνεχίσουμε το ταξίδι μας με το λεωφορείο.

από τη Λευκάδα έως τις Θερμοπύλες

6η ημέρα

– ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ – ΑΝΤΙΡΡΙΟ – ΓΑΛΑΞΙΔΙ – ΔΕΛΦΟΙ – ΓΡΑΒΙΑ – ΑΛΑΜΑΝΑ – ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

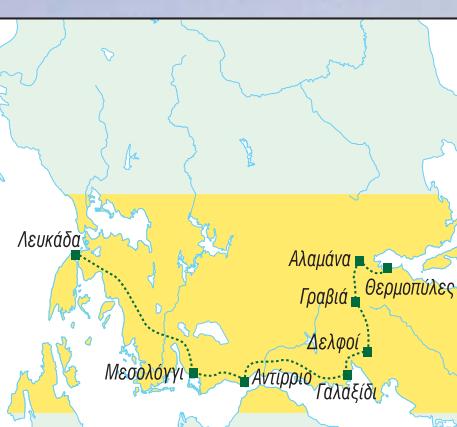
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Το Μεσολόγγι είναι γνωστό για τη λιμνοθάλασσά του. Εκεί βρίσκονται μεγάλες αλυκές. Οι αλυκές είναι δεξαμενές κοντά σε ακρογιαλιές. Γεμίζουν με θαλασσινό νερό. Όταν εξατμιστεί μεγάλο μέρος του θαλασσινού νερού, μένει το αλάτι.

Στα χρόνια

της Επανάστασης του 1821 το Μεσολόγγι πολιορκήθηκε δύο φορές από τα οθωμανικά στρατεύματα.

Οι Μεσολογγίτες άντεξαν έναν χρόνο. Χωρίς πυρομαχικά, προσπάθησαν να διασπάσουν τον κλοιό των πολιορκητών. Σώθηκαν πολύ λίγοι. Στο Μεσολόγγι, αλλά και σε άλλη την Ελλάδα, πολέμησαν δίπλα στους επαναστατημένους Έλληνες πολλοί Ευρωπαίοι φιλέλληνες. Η ηρωική έξοδος του Μεσολογγίου συγκίνησε πολύ την κόινη γνώμη στην Ευρώπη και στην Αμερική.

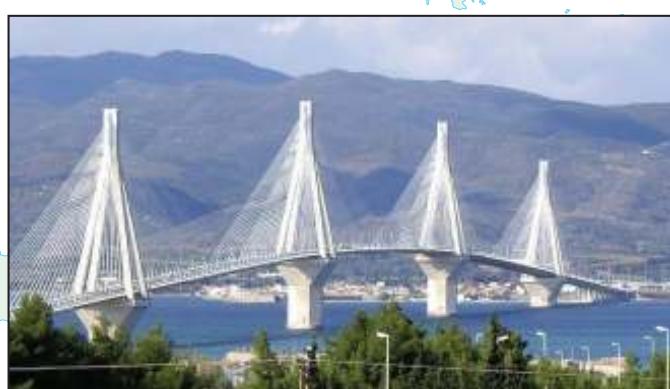

ANTIPPIO

Ακρωτήριο της Ναυπακτίας απέναντι από το Ρίο της Πελοποννήσου.

Παλιά η συγκοινωνία Ρίου-Αντιρρίου γινόταν μόνο με φεριμπότ.

Σήμερα μια μεγάλη γέφυρα ενώνει τις δύο ακτές.

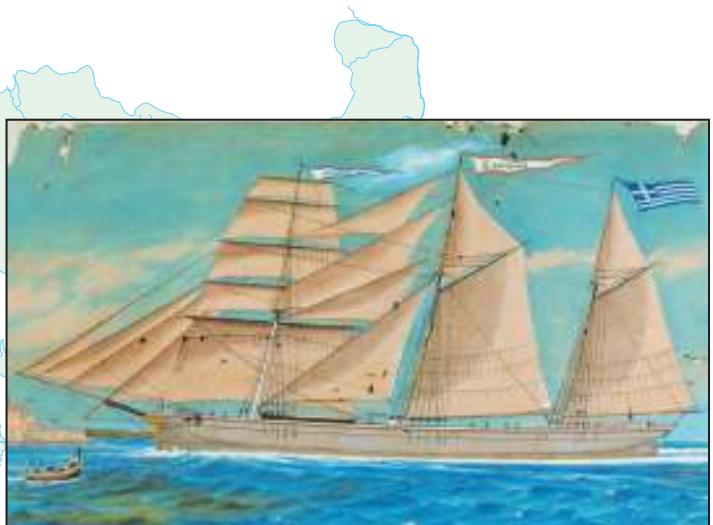
6η ημέρα

από τη Λευκάδα έως τις Θερμοπύλες

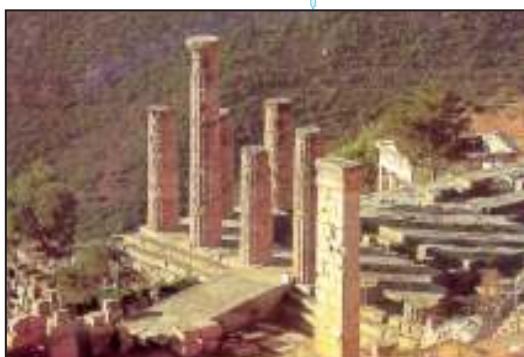
ΛΕΥΚΑΔΑ – ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ – ΑΝΤΙΡΡΙΟ – ΓΑΛΑΞΙΔΙ

ΓΑΛΑΞΙΔΙ

Είναι μια γραφική μικρή πόλη με όμορφο λιμάνι. Παλιότερα στο Γαλαξίδι υπήρχαν ναυπηγεία για την κατασκευή ιστιοφόρων. Τον 18ο και 19ο αιώνα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη λόγω του εμπορικού στόλου του. Μετά αρχισαν να χρησιμοποιούνται ατμομηχανές στα καράβια και τα ναυπηγεία του Γαλαξιδίου έπαψαν σιγά σιγά να λειτουργούν.

Λευκάδα
Αλαμάνα
Γραβιά
Θερμοπύλες
Μεσολόγγι
Δελφοί
Αντίρριο
Γαλαξίδι

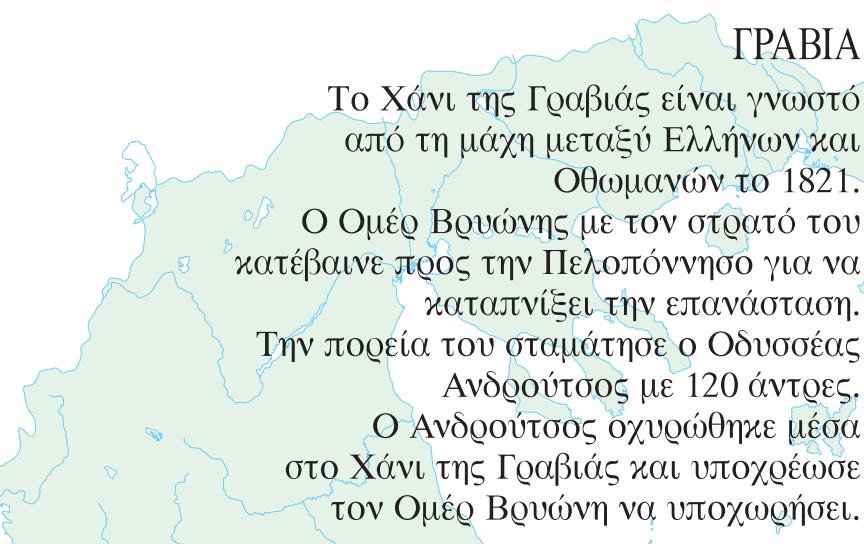
ΔΕΛΦΟΙ

Από το Γαλαξίδι ανεβήκαμε στους Δελφούς, στην πλαγιά του Παρνασσού. Οι αρχαίοι έλεγαν ότι ο Δίας είχε αφήσει δύο αετούς να πετάξουν σε αντίθετες κατευθύνσεις.

Θα συναντιόνταν στο κέντρο του κόδιου. Οι αετοί συναντήθηκαν στους Δελφούς. Εκεί δημιουργήθηκε ένας μεγάλος ιερός χώρος. Υπήρχαν ναοί, στάδιο, θέατρο και το σημαντικότερο μαντείο της αρχαιότητας, το μαντείο του θεού Απόλλωνα.

Εκεί η ιέρεια Πυθία έδινε χρησμούς. Στις μεγάλες γιορτές γίνονταν αθλητικοί αγώνες στο στάδιο και μουσικοί αγώνες στο θέατρο προς τιμήν του θεού.

- ΔΕΛΦΟΙ - ΓΡΑΒΙΑ - ΑΛΑΜΑΝΑ - ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

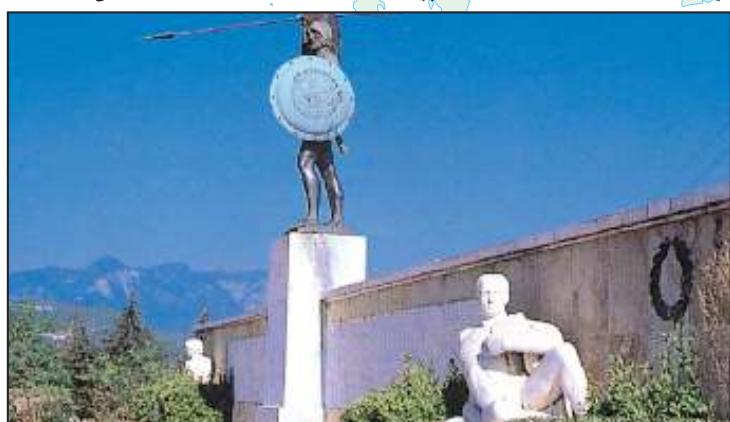

ΑΛΑΜΑΝΑ

Η Αλαμάνα είναι χωριό του Σπερχειού. Έμεινε στην ιστορία από τη μάχη στη γέφυρά της. Η μάχη έγινε ανάμεσα στον στρατό του Ομέρο Βρυώνη και τους Έλληνες επαναστάτες. Οι Έλληνες είχαν αρχηγό τον Αθανάσιο Διάκο.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

Στις Θερμοπύλες το 480 π.Χ. ο βασιλιάς της Σπάρτης Λεωνίδας με τριακόσιους Σπαρτιάτες και επτακόσιους Θεσπιείς προσπάθησε να σταματήσει την πορεία του περσικού στρατού προς τη νότια Ελλάδα. Οι τριακόσιοι Σπαρτιάτες έμειναν στην ιστορία για τον ηρωισμό τους. Φύλαξαν τα στενά των Θερμοπυλών καθυστερώντας τους Πέρσες.

Εκείνη την εποχή οι Θερμοπύλες ήταν μία στενή λωρίδα γης ανάμεσα στα βουνά και στη θάλασσα. Εκεί υπήρχαν θερμές πηγές. Γι' αυτό και ονομάζονταν Στενά των Θερμοπυλών. Τα Στενά έχουν γίνει πεδιάδα από τις προσχώσεις.

7η ημέρα

από τις Θερμοπύλες έως τον Μαραθώνα

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ – ΧΑΛΚΙΔΑ – ΛΙΜΝΗ ΥΛΙΚΗ – ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ

ΧΑΛΚΙΔΑ

Η πόλη είναι χτισμένη στο στενότερο σημείο του πορθμού του Ευρίπου. Ο πορθμός του Ευρίπου είναι γνωστός γιατί τα νερά του αλλάζουν κατεύθυνση 6-7 φορές την ημέρα. Εκεί υπάρχει μια σύγχρονη κρεμαστή γέφυρα. Ενώνει την Εύβοια με την ηπειρωτική Ελλάδα.

ΥΛΙΚΗ

Η λίμνη βρίσκεται κοντά στη Θήβα. Από το 1957 τα νερά της χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της Αθήνας διαμέσου της λίμνης του Μαραθώνα.

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ

Το 490 π.Χ. στην πεδιάδα και στα έλη του Μαραθώνα οι αρχαίοι Αθηναίοι και οι Πλαταιείς πολέμησαν εναντίον των Περσών και νίκησαν. Ο αρχηγός των Αθηναίων Μιλτιάδης έστειλε έναν αγγελιοφόρο στην Αθήνα για να φέρει το μήνυμα της νίκης. Ο αγγελιοφόρος έτρεξε 42 χιλιόμετρα. Φτάνοντας είπε μόνο μία λέξη, «νενικήκαμεν», δηλαδή νικήσαμε, και μετά πέθανε από την κούραση. Το 1896 ξανάρχισαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, και ένα από τα αγωνίσματά τους είναι ο μαραθώνιος δρόμος. Οι δρομείς πρέπει να τρέξουν μια απόσταση ίση με την απόσταση από τον Μαραθώνα μέχρι την Αθήνα.

από τον Μαραθώνα έως την Κόρινθο

8η ημέρα

— ΑΘΗΝΑ — ΕΛΕΥΣΙΝΑ — ΙΣΘΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ — ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΑΘΗΝΑ

Συνεχίζοντας την εκδρομή μας, φτάσαμε στην Αθήνα. Από μακριά είδαμε την Ακρόπολη και αποφασίσαμε να την επισκεφτούμε αμέσως. Από την Ακρόπολη μπορέσαμε να δούμε όλη την πόλη. Ο δάσκαλος μας είπε ότι η Αθήνα έγινε πρωτεύουσα της Ελλάδας το 1834. Τότε η Ελλάδα ήταν βασίλειο με βασιλιά τον Όθωνα και η Αθήνα μια μικρή πόλη.

Σήμερα η Αθήνα είναι μια ευρωπαϊκή μεγαλούπολη.

Είναι χτισμένη στο λεκανοπέδιο ανάμεσα στα βουνά Πάρνηθα, Πεντέλη και Υμηττό.

Σε αυτή την περιοχή έχουν συγκεντρωθεί τα πιο πολλά εργοστάσια της χώρας.

Στα νότια, ενωμένος με την Αθήνα, βρίσκεται ο Πειραιάς. Ο Πειραιάς είναι ένα από τα πιο σημαντικά λιμάνια της Μεσογείου.

Ακρόπολη: Είδαμε τους αρχαίους ναούς.

Ξεχώριζε ο Παρθενώνας, που είχε χτιστεί για τη θεά Αθηνά, προστάτιδα της πόλης.

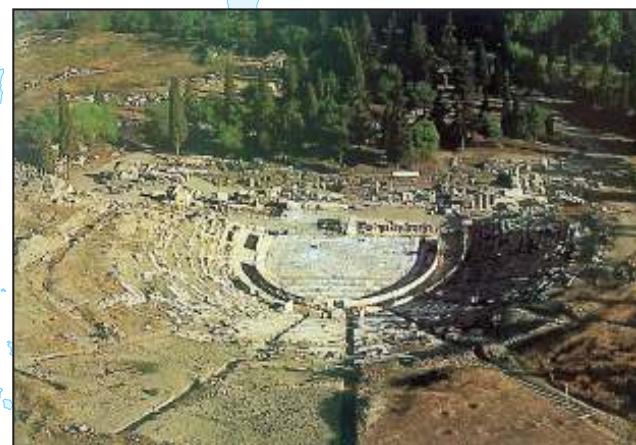
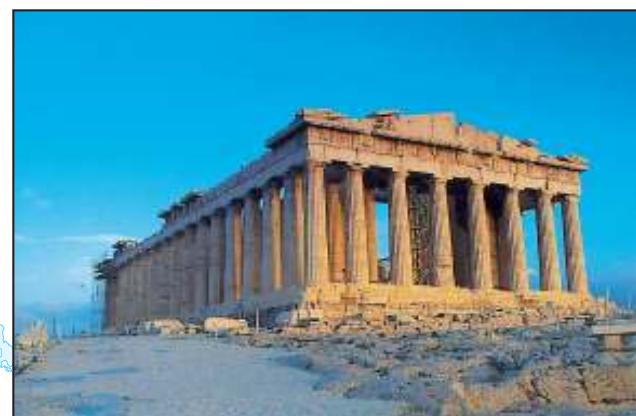
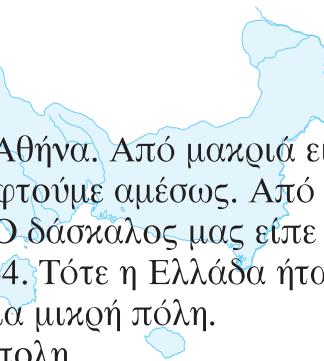
Από την Αθηνά πήρε και το όνομά της.

Μετά επισκεφτήκαμε το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης.

Θέατρο του Διονύσου: Βρίσκεται κάτω από την Ακρόπολη. Όλα τα αρχαία θέατρα ήταν υπαίθρια. Χτίζονταν στις νότιες πλαγιές λόφων για να προστατεύονται από τους κρύους ανέμους. Στο θέατρο του Διονύσου μπορούσαν να παρακολουθήσουν παραστάσεις 20.000 περίπου θεατές.

Αρχαία αγορά: Εδώ λειτουργούσε καθημερινά η αγορά των Αθηναίων.

Εδώ υπήρχαν τα δημόσια κτίρια της πόλης και γίνονταν οι πολιτικές συγκεντρώσεις των πολιτών.

8η ημέρα

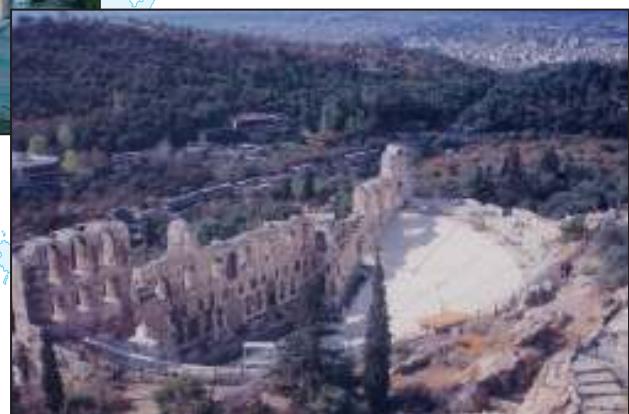
από τον Μαραθώνα έως την Κόρινθο

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ – ΑΘΗΝΑ – ΕΛΕΥΣΙΝΑ

Ρωμαική αγορά:

Στα χρόνια της ρωμαϊκής κυριαρχίας οργανώθηκε ακόμα μια αγορά για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των Αθηναίων.

Πλάκα: Είναι η παλιά γειτονιά της πόλης, στους πρόποδες της Ακρόπολης.

Από τη βυζαντινή εποχή σώζονται πολλές εκκλησίες.

Από την οθωμανική περίοδο σώζονται ο Μεντρεσές και δύο τζαμιά.

Κτίρια: Τον 19ο αιώνα Έλληνες και ξένοι πολεοδόμοι και αρχιτέκτονες χάραξαν νέους δρόμους και έχτισαν πολλά δημόσια κτίρια.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Ωδείο Ηρώδη του Αττικού:

Χτίστηκε τη ρωμαϊκή εποχή από έναν πλούσιο Ρωμαίο, τον Ηρώδη τον Αττικό.

Έτοι πήρε και το όνομά του. Η ξύλινη στέγη του κάηκε. Το καλοκαίρι εδώ δίνονται παραστάσεις.

Εθνικό Θέατρο

- ΙΣΘΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Βουλή

Παλαιά Βουλή

*Η Δήμητρα και
η Περσεφόνη δίνοντ
ένα στάχν
στον νεαρό
Τριπτόλεμο
για να διαδώσει
την καλλιέργειά του.*

ΕΛΕΥΣΙΝΑ

Στον δρόμο για την Πελοπόννησο περνάσαμε από την Ελευσίνα. Στα αρχαία χρόνια εδώ ήταν το ιερό της θεάς Δήμητρας και της κόρης της Περσεφόνης. Γίνονταν μεγάλες γιορτές προς τιμήν της θεάς. Περίφημα ήταν τα Ελευσίνια Μυστήρια. Σήμερα η Ελευσίνα έχει πολλές βιομηχανίες, διυλιστήρια πετρελαίου, ναυπηγεία. Λόγω της βιομηχανίας, η περιοχή έχει μεγάλη ρύπανση.

8η ημέρα

από τον Μαραθώνα έως την Κόρινθο

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ – ΑΘΗΝΑ – ΕΛΕΥΣΙΝΑ – ΙΣΘΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ – ΚΟΡΙΝΘΟΣ

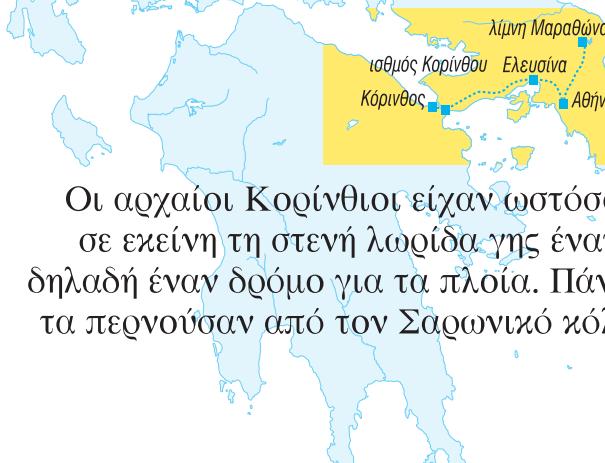
ΙΣΘΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Η διώρυγα του ισθμού της Κορίνθου χωρίζει την Αττική από την Πελοπόννησο. Είναι έργο της κυβέρνησης Τοικούπη και ολοκληρώθηκε το 1893.

Από την αρχαιότητα οι άνθρωποι ήθελαν να ανοίξουν εκεί ένα κανάλι για να συντομεύσουν τα ταξίδια τους.

Πριν κατασκευαστεί η διώρυγα, τα καράβια έκαναν τον γύρο της Πελοποννήσου (185 μίλια) και περνούσαν από τα νότια και πολύ επικίνδυνα ακρωτήριά της.

Οι αρχαίοι Κορίνθιοι είχαν ωστόσο φτιάξει σε εκείνη τη στενή λωρίδα γης έναν δίολκο, δηλαδή έναν δρόμο για τα πλοία. Πάνω στον δίολκο κυλούσαν τα πλοία και τα περνούσαν από τον Σαρωνικό κόλπο στον Κορινθιακό, και αντίστροφα.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Αυτή η πόλη της Πελοποννήσου ήταν περίφημη στην αρχαιότητα. Είχε μεγάλη δύναμη, κυρίως λόγω της θέσης της. Βρίσκεται κοντά στον Σαρωνικό και τον Κορινθιακό κόλπο. Στην Κόρινθο υπήρχε μεγάλη παραγωγή σταφίδας.

από την Κόρινθο έως το Ναύπλιο

9η ημέρα

- ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ - ΜΥΚΗΝΕΣ - ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ - ΝΑΥΠΛΙΟ

ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ

Πηγαίνοντας προς τις Μυκήνες, περάσαμε από τα Δερβενάκια, ένα στενό πέρασμα ανάμεσα στα βουνά. Την εποχή της Επανάστασης δόθηκε εδώ μεγάλη μάχη από τους Έλληνες με αρχηγό τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη εναντίον του στρατού του Δούμαλη.

ΜΥΚΗΝΕΣ

Σύμφωνα με τον Όμηρο, εδώ βασίλευε ο Αγαμέμνονας. Ο Αγαμέμνονας ήταν ο αρχιστράτηγος της εκστρατείας εναντίον της Τροίας. Ο Γερμανός Ερρίκος Σλίμαν όταν ήταν μικρός είχε διαβάσει την Ιλιάδα του Ομήρου και είχε βάλει σκοπό της ζωής του να βρει τα παλάτια και τα κάστρα των Μυκηναίων.

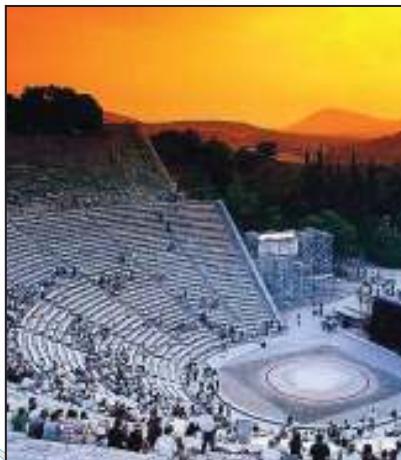
Όταν μεγάλωσε, πλούτισε από το εμπόριο και ξεκίνησε ανασκαφές στην Τροία, στις ακτές της Μικράς Ασίας, και μετά στις Μυκήνες. Έτσι, ο κόσμος της εποχής του πληροφορήθηκε ότι γύρω στο 1200 π.Χ. υπήρχε μεγάλος πολιτισμός σε αυτές τις περιοχές, ο μυκηναϊκός πολιτισμός. Σήμερα, περνώντας από την Πύλη των Λεόντων μπαίνουμε στο εσωτερικό της ακρόπολης. Εκεί βλέπουμε τους τάφους των Μυκηναίων βασιλιάδων και το ανάκτορό τους.

9η ημέρα

από την Κόρινθο έως το Ναύπλιο

ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ – ΜΥΚΗΝΕΣ – ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ – ΝΑΥΠΛΙΟ

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Στην Επίδαυρο σώζεται το καλύτερα διατηρημένο θέατρο της αρχαιότητας, που έχει πολύ καλή ακουστική. Χωράει 6.000 θεατές.

Τα καλοκαίρια δίνονται παραστάσεις αρχαίου δράματος. Στο κέντρο της ορχήστρας υπάρχει ο βωμός του Διονύσου.

Εκεί κοντά υπήρχε το ιερό του θεού της ιατρικής και της υγείας, του Ασκληπιού.

Στο μουσείο της Επιδαύρου είδαμε αρχαία ιατρικά εργαλεία.

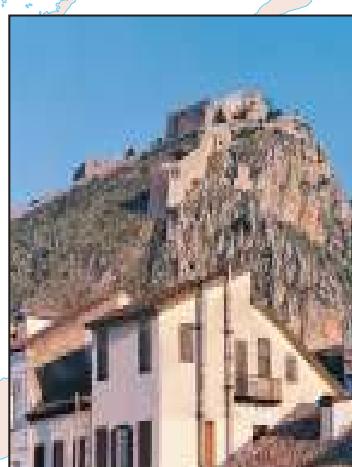

ΝΑΥΠΛΙΟ

Το Ναύπλιο ήταν η πρώτη πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Κυβερνήτης τότε ήταν ο Ιωάννης Καποδίστριας. Ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο το 1831 από αντιπάλους του.

Πολλά κτίρια αυτής της εποχής σώζονται μέχρι σήμερα. Έτσι, περπατώντας στο Ναύπλιο, νομίζεις ότι βρίσκεσαι σε μια πόλη του 19ου αιώνα. Ανεβήκαμε τα 857 σκαλοπάτια που είναι σκαμμένα στον βράχο για να φτάσουμε στο κάστρο, το Παλαμήδι, πάνω από την πόλη. Από το λιμάνι πήγαμε με βάρκα στο μικρό οχυρωμένο νησάκι, το Μπούρτζι.

από το Ναύπλιο έως τη Μονεμβασιά

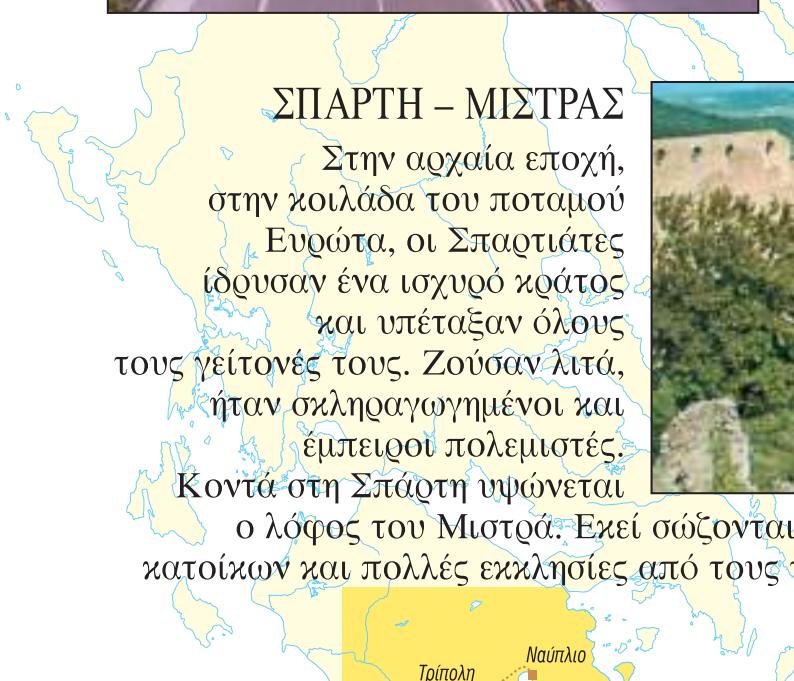
10η ημέρα

- ΤΡΙΠΟΛΗ - ΣΠΑΡΤΗ - ΜΙΣΤΡΑΣ - ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

ΤΡΙΠΟΛΗ

Στην Τρίπολη φτάσαμε γρήγορα από τη νέα εθνική οδό Κοινού-Τριπόλεως. Η πρωτεύουσα του νομού Αρκαδίας βρίσκεται στο κέντρο της Πελοποννήσου.

ΣΠΑΡΤΗ - ΜΙΣΤΡΑΣ

Στην αρχαία εποχή, στην χοιλάδα του ποταμού Ευρώτα, οι Σπαρτιάτες ίδρυσαν ένα ισχυρό κράτος και υπέταξαν όλους τους γείτονές τους. Ζούσαν λιτά, ήταν σκληραγωγημένοι και έμπειροι πολεμιστές. Κοντά στη Σπάρτη υφώνεται ο λόφος του Μιστρά. Έχει σώζονται τα τείχη, το παλάτι, τα σπίτια των κατοίκων και πολλές εκκλησίες από τους τελευταίους αιώνες του Βυζαντίου.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Η Μονεμβασιά είναι μια μικρή χερσόνησος. Ενώνεται με τη στεριά με μια στενή λωρίδα γης. Στο εσωτερικό του κάστρου, που βρίσκεται στη νότια πλευρά της χερσονήσου, υπάρχει ένας πολύ όμορφος διατηρητέος οικισμός.

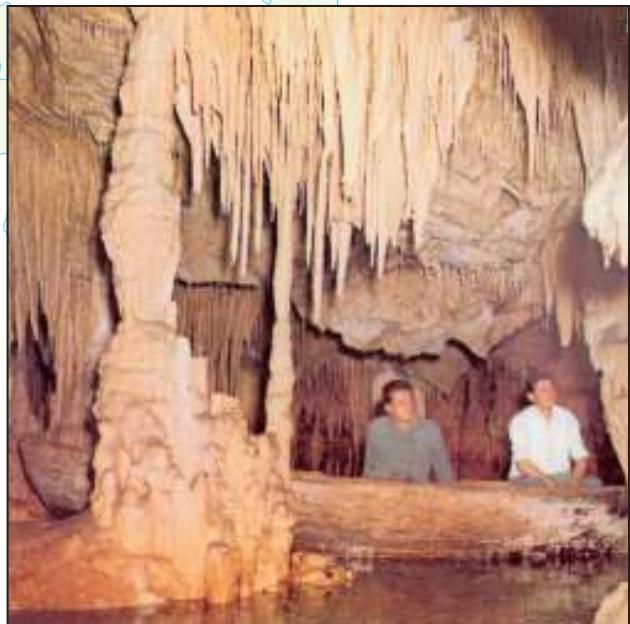
11η ημέρα

από τη Μονεμβασιά έως τη Ζάκυνθο

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ – ΔΥΡΟΣ – ΚΟΡΩΝΗ – ΜΕΘΩΝΗ – ΝΑΒΑΡΙΝΟ

ΔΥΡΟΣ

Στον Δυρό είδαμε τρία εντυπωσιακά σπήλαια γεμάτα σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Μπήκαμε σε μια βάρκα και κάναμε τον γύρο. Το βάθος του νερού σε ορισμένα σημεία είναι 30 μέτρα! Στα τουχώματα είδαμε βραχογραφίες ζωγραφισμένες στην προϊστορική εποχή.

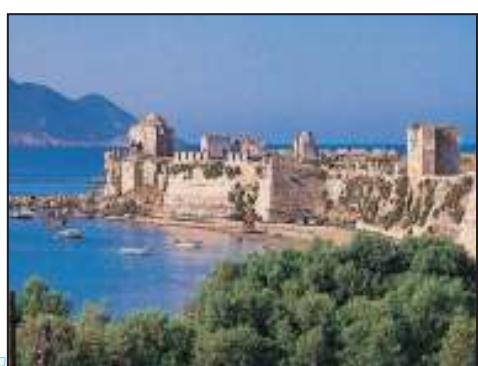
ΚΟΡΩΝΗ

Στη γραφική και τουριστική κωμόπολη σταματήσαμε για φαγητό.

ΜΕΘΩΝΗ

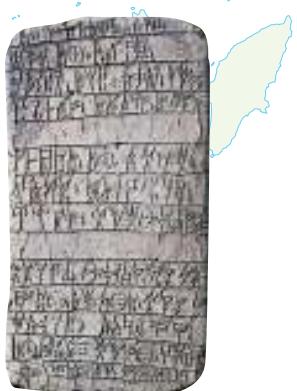
Εδώ είδαμε το φημισμένο βενετσιάνικο χάστρο της. Είναι ένα από τα πιο καλοδιατηρημένα χάστρα σε όλη τη Μεσόγειο.

ΠΥΛΟΣ – ΝΑΒΑΡΙΝΟ

Στην Πύλο υπάρχουν τα ερείπια μυκηναϊκών ανακτόρων. Σύμφωνα με την Ιλιάδα, εδώ βρισκόταν το παλάτι του βασιλιά Νέστορα. Ο Νέστορας πήρε μέρος στην εκστρατεία της Τροίας.

Οι ανασκαφές στα ανάκτορα έφεραν στο φως πολλές πήλινες πινακίδες (πλάκες) γραμμένες με τη γραφή εκείνης της εποχής, τη Γραμμική Β'. Σώθηκαν γιατί κάποτε τα ανάκτορα κάηκαν από πυρκαγιά. Έτσι ο πηλός ψήθηκε και διατηρήθηκε.

- ΠΥΛΟΣ - ΒΑΣΣΕΣ - ΟΛΥΜΠΙΑ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Σε μικρή απόσταση από την ακτή βρίσκεται το νησάκι Σφακτηρία. Εκεί σχηματίζεται ο όρμος του Ναβαρίνου. Το 1827 δόθηκε μεγάλη ναυμαχία μεταξύ των Οθωμανών και του στόλου της Γαλλίας, της Αγγλίας και της Ρωσίας. Μας είπαν ότι ακόμα και σήμερα στον βυθό υπάρχουν πλοία που βυθίστηκαν στη ναυμαχία.

ΒΑΣΣΕΣ

Δύο αρχαίοι ναοί έχουν σωθεί σχεδόν ακέραιοι στην Ελλάδα: ο ναός του Ηφαίστου στην Αθήνα και ο ναός του Επικούρειου Απόλλωνα στις Βάσσες.

Ο ναός στις Βάσσες είναι έργο του αρχιτέκτονα του Παρθενώνα, του Ικτίνου.

ΟΛΥΜΠΙΑ

Στην Ολυμπία γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια οι Ολυμπιακοί Αγώνες προς τιμήν του θεού Δία.

Οι πρώτοι αγώνες έγιναν το 776 π.Χ. Από τότε, οι αρχαίοι Έλληνες μετρούσαν τον χρόνο με βάση τις Ολυμπιάδες.

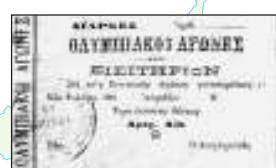
Για παράδειγμα, έλεγαν: «Γεννήθηκα τον πρώτο χρόνο της 15ης Ολυμπιάδας».

Την εποχή των Αγώνων σταματούσαν οι πόλεμοι.

Στους Αγώνες έπαιρναν μέρος νέοι άντρες από όλη την Ελλάδα.

Το βραβείο ήταν ένα στεφάνι ελιάς.

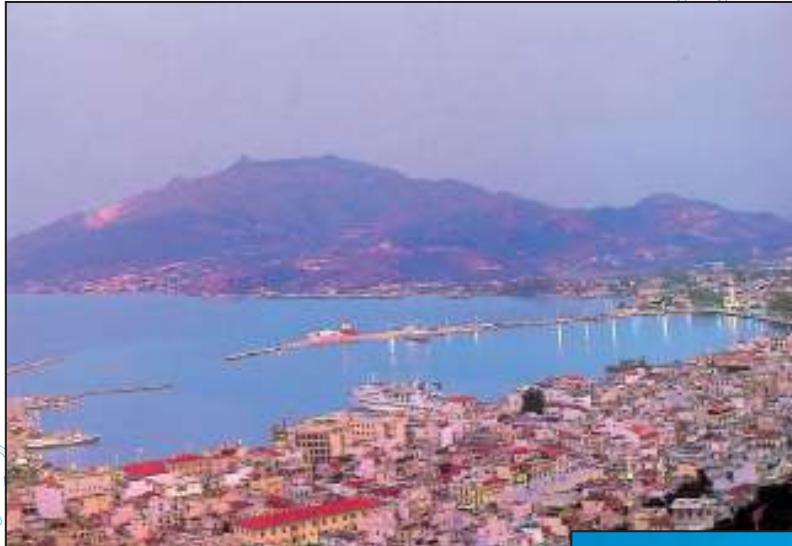
Στον αρχαιολογικό χώρο της Ολυμπίας είδαμε το στάδιο, τους χώρους προετοιμασίας των αθλητών, ναούς και λουτρά. Το 1896 έγιναν στην Αθήνα οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες.

11η ημέρα

από τη Μονεμβασιά έως τη Ζάκυνθο

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ – ΔΥΡΟΣ – ΚΟΡΩΝΗ – ΜΕΘΩΝΗ – ΝΑΒΑΡΙΝΟ – ΠΥΛΟΣ – ΒΑΣΣΕΣ – ΟΛΥΜΠΙΑ – ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ZAKYNTHOS

Από την Κυλλήνη περάσαμε με το πλοίο απέναντι στη Ζάκυνθο.

Στη Ζάκυνθο γεννάει τα αυγά της η χελώνα «καρέτα καρέτα». Η «καρέτα καρέτα» είναι είδος που κινδυνεύει και γι' αυτό προστατεύεται.

Ζακυνθινός ήταν ο ποιητής Διονύσιος Σολωμός. Έγραψε τον Ύμνο εις την ελευθερίαν. Μέρος του μεγάλου αυτού ποιήματος μελοποιήθηκε από τον Κερκυραίο Νικόλαο Μάντζαρο και είναι ο εθνικός ύμνος της Ελλάδας.

από τη Ζάκυνθο έως τον Πειραιά

12η ημέρα

– ΠΑΤΡΑ – ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ – ΛΙΜΝΗ ΣΤΥΜΦΑΛΙΑ – ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Βρίσκονται στους πρόποδες του Χελμού. Κατά την περίοδο της Κατοχής, οι Γερμανοί εκτέλεσαν όλους τους άντρες του χωριού και εκαψαν το χωριό. Από τα Καλάβρυτα πήραμε τον οδοντωτό, το τρενάκι. Διασχίζει το πανέμορφο φαράγγι του Βουραϊκού και φτάνει στο Διακοφτό, στην παραλία.

ΣΤΥΜΦΑΛΙΑ

Σύμφωνα με τη μυθολογία, στην περιοχή γύρω από τη λίμνη ζούσαν οι στυμφαλίδες όρνιθες. Ήταν αρπακτικά πουλιά και κατέστρεφαν τις γύρω καλλιέργειες. Τις σκότωσε ο Ήρακλής, κάνοντας έναν ακόμα άθλο.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Γυρίσαμε στον Πειραιά και είδαμε τα παλιά του εγγοστάσια και το λιμάνι. Μάθαμε ότι στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο ο Πειραιάς γνώρισε μεγάλες καταστροφές. Από εδώ ξεκίνησε το νέο θαλασσινό μας ταξίδι. Πήραμε το πλοίο που μας πήγε στη Σαντορίνη και από εκεί στην Κρήτη.

13η ημέρα

από τον Πειραιά έως την Κνωσό

ΠΕΙΡΑΙΑΣ – ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ)

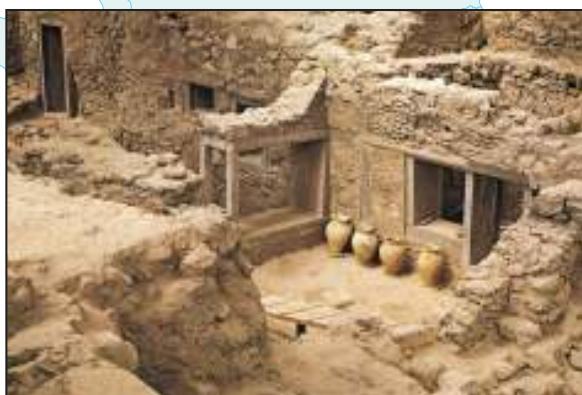
Πλησιάζοντας στη Σαντορίνη, εντυπωσιαστήκαμε από το τοπίο. Δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα έχει πολύ τουρισμό.

Πολλοί έχονται για να θαυμάσουν την ξεχωριστή αρχιτεκτονική της, το ηφαίστειο και τον προϊστορικό οικισμό. Το ηφαίστειο της Σαντορίνης

είναι ένα από τα ενεργά ηφαίστεια της Ελλάδας. Με τη μεγάλη έκρηξη, περίπου το 1500 π.Χ., βυθίστηκε ένα μεγάλο μέρος του νησιού. Ο κρατήρας του ηφαιστείου βρίσκεται σήμερα στην κορυφή ενός μικρού νησιού.

Στα νοτιοδυτικά της Σαντορίνης βρέθηκε η μινωική πολιτεία του νησιού.

Οι ανασκαφές έφεραν στο φως τους δρόμους της με τα διώροφα σπίτια της.

XANIA

Φτάσαμε στην Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας. Στα Χανιά τα τείχη και τα κτίρια θυμίζουν την εποχή της βενετικής και της οθωμανικής κυριαρχίας.

- XANIA - ΚΝΩΣΟΣ

Κοντά στα Χανιά βρίσκεται ο τάφος του Ελευθέρου Βενιζέλου.

Έγινε πρωθυπουργός της Ελλάδας το 1910 και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ελληνική ιστορία. Έξω από τα Χανιά επισκεφτήκαμε ένα μουσείο αφιερωμένο στη Μάχη της Κρήτης: στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο (20 Μαΐου 1941) η Κρήτη βομβαρδίστηκε από τα γερμανικά αεροπλάνα.

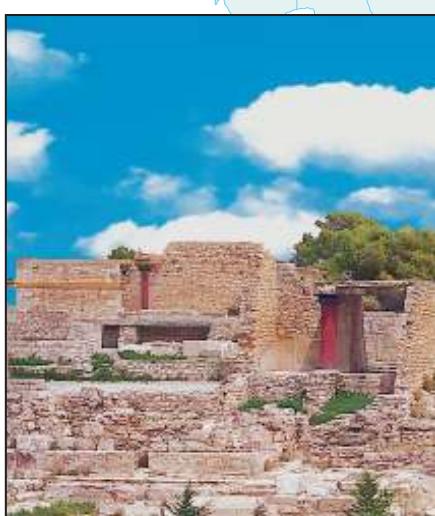
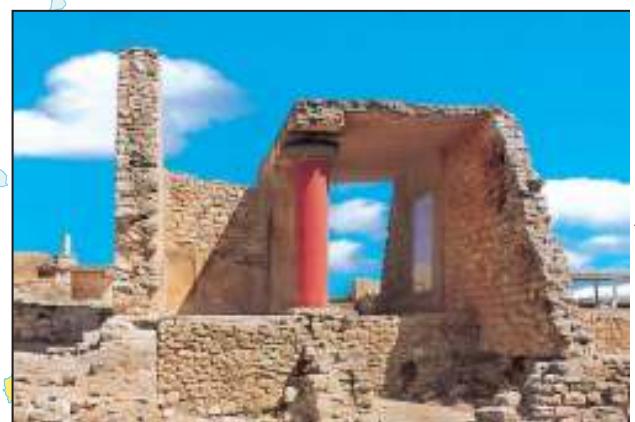
Οι Έλληνες αντιστάθηκαν, αλλά οι Γερμανοί τελικά κατέλαβαν το νησί.

ΚΝΩΣΟΣ

Με το λεωφορείο πήγαμε από τα Χανιά στην Κνωσό. Η Κνωσός ήταν το κέντρο του μινωικού πολιτισμού και χριστούσε στο Αιγαίο πελαγος μέχρι το 1400 π.Χ.

Σε πολλές περιοχές της Κρήτης υπάρχουν μινωικά ανάκτορα, δηλαδή μεγάλα συγκροτήματα κτιρίων της μινωικής εποχής.

Το μεγαλύτερο είναι το ανάκτορο της Κνωσού. Είναι μεγάλο και πολύπλοκο και ονομαζόταν «λαβύρινθος».

14η ημέρα

από την Κνωσό έως τη Χίο

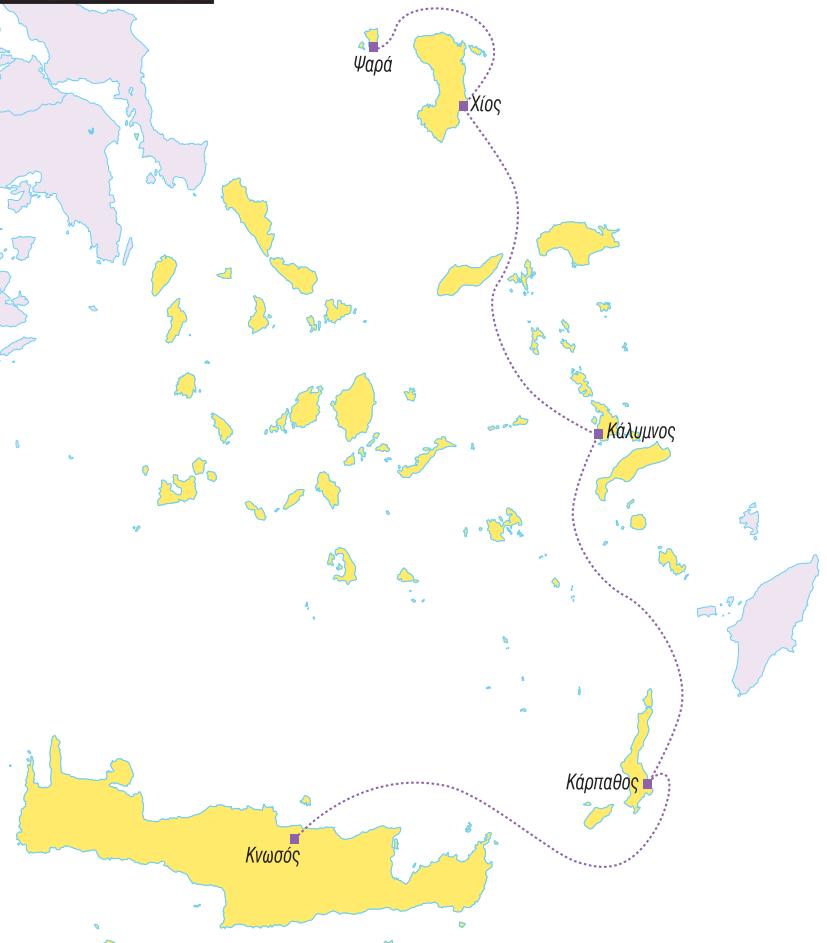
ΚΝΩΣΟΣ – ΚΑΡΠΑΘΟΣ

ΚΑΡΠΑΘΟΣ

Μετά την επίσκεψη στην Κνωσό πήγαμε στο Ηράκλειο, τη μεγαλύτερη πόλη της Κρήτης. Εκεί κοιμηθήκαμε και το πωρί πήραμε το πλοίο που μας πήγε στην Κάρπαθο, την Κάλυμνο και τη Χίο. Το πιο εντυπωσιακό χωριό της Καρπάθου είναι η Όλυμπος (ή Έλυμπος). Διατηρεί την παραδοσή, όχι μόνο στην αρχιτεκτονική των σπιτιών αλλά και στον τρόπο ζωής, στη γλώσσα και στην ενδυμασία.

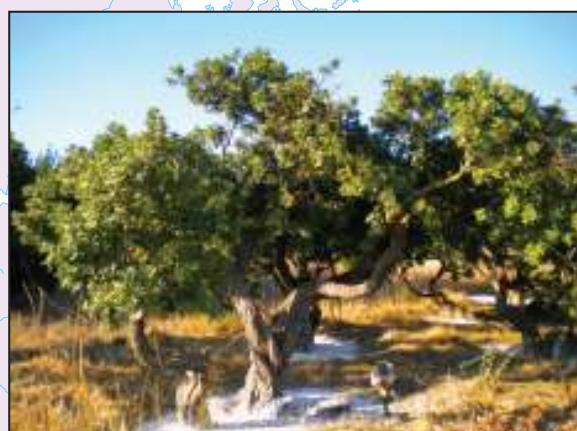
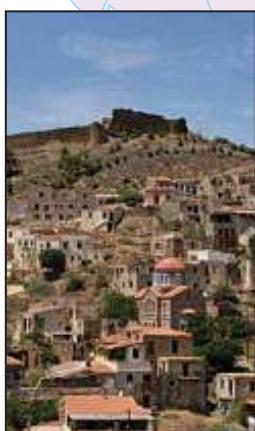
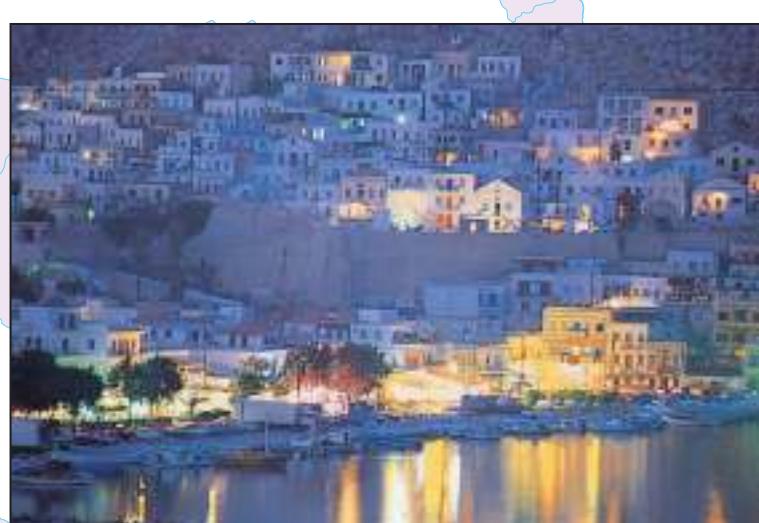
Στην Κάρπαθο έχει κατασκευαστεί από τη ΔΕΗ αιολικό πάρκο. Στο πάρκο αυτό ο άνεμος κινεί ανεμογεννήτριες. Οι ανεμογεννήτριες παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα και ηλεκτροδοτούν το νησί.

- ΚΑΛΥΜΝΟΣ - ΧΙΟΣ - ΨΑΡΑ

ΚΑΛΥΜΝΟΣ

Η Κάλυμνος ανήκει στα Δωδεκάνησα. Το νησί είναι γνωστό για τους σφουγγαράδες του. Από εδώ ξεκινούσαν και βουτούσαν για σφουγγάρια στις βόρειες ακτές της Αφρικής.

ΧΙΟΣ

Στη Χίο λέγεται ότι γεννήθηκε ο Όμηρος, ο ποιητής της Ιλιάδας και της Οδύσσειας.

Η Χίος είναι γνωστή για την αρωματική μαστίχα. Κατά την οθωμανική περίοδο, η μαστίχα προοριζόταν για την αυλή του σουλτάνου.

Η μαστίχα είναι ένα αρωματικό ρετσίνι. Παραγέται από τα μαστιχόδεντρα στα Μαστιχοχώρια.

Στην Επανάσταση του 1821 το νησί καταστράφηκε από τους Οθωμανούς.

14η ημέρα

από την Κνωσό έως τη Χίο

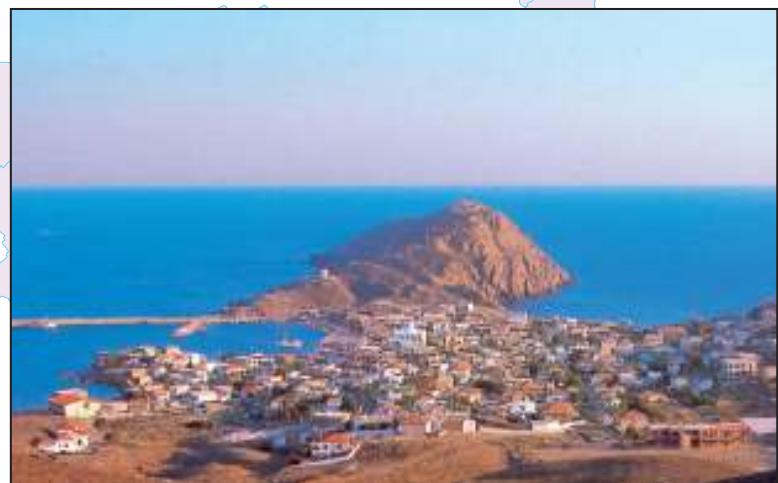
ΚΝΩΣΟΣ – ΚΑΡΠΑΘΟΣ – ΚΑΛΥΜΝΟΣ – ΧΙΟΣ – ΨΑΡΑ

ΨΑΡΑ

Από τη δυτική ακτή της Χίου περάσαμε με ένα καΐκι στα Ψαρά. Το νησί γνώρισε μεγάλη ακμή και έγινε σπουδαία ναυτική δύναμη τον 16ο - 17ο αιώνα.

Την περίοδο της Επανάστασης του 1821 τα Ψαρά έπαιξαν ενεργό ρόλο. Διέθεσαν τα πλοία τους για τις ανάγκες του Αγώνα.

Η καταστροφή των Ψαρών από τους Οθωμανούς σημάδεψε την Επανάσταση. Συγκίνησε τους λαούς της Ευρώπης και ενίσχυσε το φιλελληνικό πνεύμα.

Γυρίσαμε πίσω στη Χίο και το επόμενο πρωί ξεκινήσαμε για την επιστροφή. Το πλοίο της γραμμής μάς έφερε στη Θάσο.

από τη Χίο έως την Ορεστιάδα

15η ημέρα

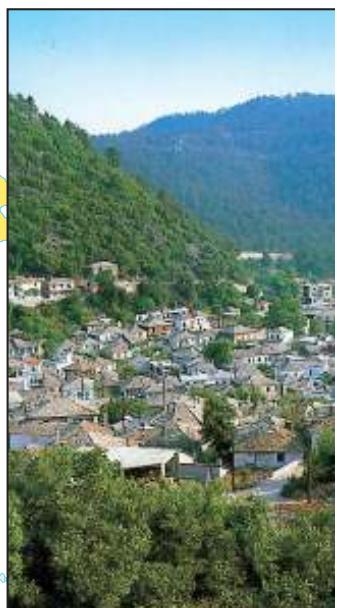
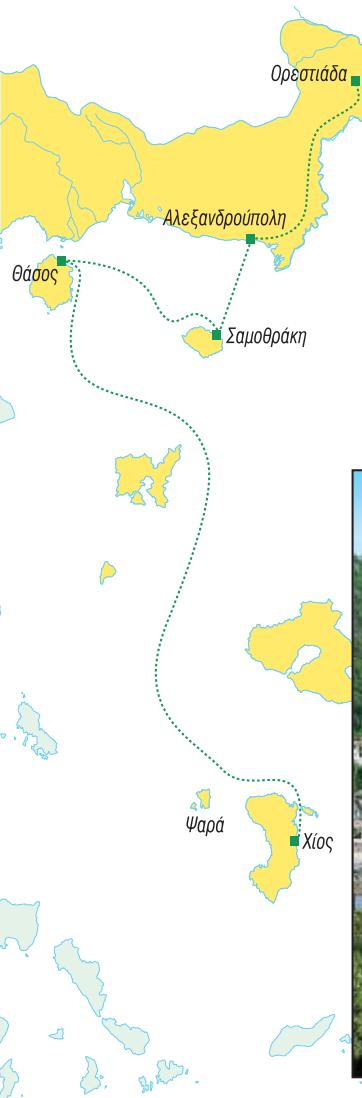
ΧΙΟΣ - ΘΑΣΟΣ - ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ - ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ

ΘΑΣΟΣ

Το νησί έχει πολλά δάση και μεγάλη τουριστική κίνηση. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Έχουν βρεθεί και κοιτάσματα πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή του χωριού Πρίνος.

Το γεγονός αυτό ωφέλησε την τοπική οικονομία.

Από τη Θάσο πήραμε το πλοίο που ερχόταν από την Καβάλα και πήγαμε στη Σαμοθράκη.

15η ημέρα

από τη Χίο έως την Ορεστιάδα

ΘΑΣΟΣ – ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ – ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

Η Σαμοθρακή ανήκει στον νομό Έβρου.

Το όνομά της σημαίνει «ψηλή Θράκη».

Επισκεφτήκαμε τον αρχαίο οικισμό στην Παλαιόπολη.

Εδώ οι αρχαῖοι τελούσαν τα Καβείρια Μυστήρια

προς τιμήν των μεγάλων θεών. Τα μυστήρια πήραν

το όνομά τους από τους Καβείρους, γιους του Δία

και της Ήλέντρας. Κοντά στο θέατρο ήταν

τοποθετημένο το άγαλμα της Νίκης.

Σήμερα βρίσκεται στη Γαλλία, στο Μουσείο
του Λούβρου.

Είδαμε στο αρχαιολογικό μουσείο τα ευρήματα από τις ανασκαφές στο νησί.

Είδαμε αναπαραστάσεις των ιερών ακτιούν, ανάγλυφες επιγραφές, γλυπτά, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, κοσμήματα και αγγεία.

Το βράδυ πήραμε το καράβι για την Αλεξανδρούπολη και από κει με το λεωφορείο γυρίσαμε στην Ορεστιάδα.

